

Tio år av regional övergripande säkerhet

Översikt över det övergripande
säkerhetsarbetet vid
Regionförvaltningsverket i
Västra och Inre Finland

Miia Saarimäki
Tarja Wiikinkoski

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland

Ansvarsområdet för räddningsväsendet och beredskapen

Tio år av regional övergripande säkerhet: Översikt över det övergripande säkerhetsarbetet vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland

18.05.2022

Miia Saarimäki
Tarja Wiikinkoski

Regionförvaltningsverkens publikationer 148/2022

ISSN 2343-3132 (webbpublikation)

ISBN 978-952-5935-55-4

Vasa

2022

PRESENTATIONSBLAD

Regionförvaltningsverkens publikationer 148/2022

Författare Specialplanerare Miia Saarimäki, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland Direktör, Tarja Wiikinkoski, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland		Utgivningsdag 18.5.2022	
		Uppdragsgivare Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland	
		Datum för tillsättande av organet: -	
Publikationsnamn: Tio år av regional övergripande säkerhet: Översikt över det övergripande säkerhetsarbetet vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland			
<p>Sammanfattning</p> <p>I denna publikation skapas en översikt över det övergripande säkerhetsarbetet vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland 2010–2021. Vid regionförvaltningsverket inleddes samarbetet kring den övergripande säkerheten strax efter att verket inrättades. Arbetet inspirerades av att den övergripande säkerheten grundade sig på en bred säkerhetsuppfattning, de ökade ojämlikheterna och marginaliseringen som observerats i arbetet för den inre säkerheten samt identifieringen av civilsamhällets beredskap och samarbetsytorna för det militära försvaret.</p> <p>I början av publikationen presenteras bakgrunden till ibruktagandet av begreppet övergripande säkerhet samt den grund som styr regionförvaltningsverkets övergripande säkerhetsverksamhet. Därefter beskriver publikationen samarbetet kring den övergripande säkerheten vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland och grundar det på de handlingar som uppkommit i arbetet. Arbetet har i huvudsak beskrivits i kronologisk händelseordning för att underlätta läsningen. Det arbete som utförts inom regionförvaltningsverkets verksamhetsområde beskrivs i förhållande till målen för dokumenten på nationell nivå, närmast de som gäller den inre säkerheten. Samarbetet inom den övergripande säkerheten är dock till sin natur ett verksamhetssätt som uppstått i det regionala samarbetet, inklusive arbetsgruppen för den övergripande säkerheten och de välfärdsforum med olika utnämningar och det arbete som utförs i samband med den regionala beredskapskommittén. Arbetet har pågått i redan tio år.</p> <p>För att utveckla samarbetet kring den övergripande säkerheten gjordes hösten 2021 en temaintervju med tjugo personer från de tio intressentgrupper som deltar i samarbetet kring den övergripande säkerheten. Syftet med intervjun var att få fram förslag för att utveckla samarbetet kring den övergripande säkerheten. Intervjumaterialet analyserades av två forskare med metoder för kvalitativ innehållsanalys.</p> <p>Det övergripande säkerhetssamarbetet upplevs som en helhet som enligt utvärderingarna är till nytta för deltagarna. Organisationerna upplevde att de fick nyttig information om andra aktörers uppgifter och ansvar i olika situationer. Coronapandemin återspeglades i svaren och intervjuarna påminde om att samarbetet måste fortsätta som intensivt, regelbundet och målinriktat även när störningssituationerna försvinner. Det är viktigt att i fortsättningen samordna arbetet mer bestämt än tidigare, att tillsammans uppnå målen för arbetet, säkerställa att arbetet är regelbundet och kontinuerligt. De som blev intervjuade ansåg inte ens den regionala övergripande säkerhetsstrategin var nödvändig, utan förutsättningarna för att verksamheten ska lyckas finns i det vanliga planmässiga och engagerade samarbetet.</p>			
Ämnesord: övergripande säkerhet, samarbete, säkerhetsaktörer, regionalitet, koordination			
ISSN (tryckt) -	ISBN (tryckt) -	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-5935-55-4
Sidantal 76	Språk Svenska	Pris -	
Utgivare Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland		Tryckeri -	

INFORMATIONSSIDA

Regionförvaltningsverkens publikationer 148/2022

Tekijät Erikoissuunnittelija Miia Saarimäki, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland		Julkaisu-aika 18.5.2022	
Johtaja Tarja Wiikinkoski, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland		Toimeksiantaja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	
		Toimielimen asettamispäivä -	
Julkaisun nimi: Kymmenen vuotta alueellista kokonaisturvallisuutta: Katsaus Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa tehtyyn kokonaisturvallisuustyöhön			
Tiivistelmä			
<p>Tässä julkaisussa luodaan katsaus Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vuosina 2010–2021 tehtyyn kokonaisturvallisuustyöhön. Aluehallintovirastossa kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta aloitettiin pian viraston perustamisen jälkeen. Työn innoituksena toimi kokonaisturvallisuuden perustaminen laajaan turvallisuuskäsitykseen, sisäisen turvallisuuden työssä havaitut eriarvoisuuden kasvun ja syrjäytymisen kehityskulut sekä siviiliyhteiskunnan varautumisen ja sotilaallisen maanpuolustuksen yhteistyöpintojen tunnistaminen.</p> <p>Julkaisun alussa taustoitetaan kokonaisturvallisuuskäsitteen käyttöönotto sekä aluehallintoviraston kokonaisturvallisuustoimintaa ohjaava perusta. Tämän jälkeen julkaisussa kuvataan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa toteutettua kokonaisturvallisuuden yhteistyötä perustaen se työssä syntyneisiin asiakirjoihin. Työ on pääosin kuvattu kronologisessa tapahtumajärjestyksessä lukemisen helpottamiseksi. Aluehallintoviraston toimialueella tehty työ kuvataan suhteessa kansallisen tason, lähinnä sisäisen turvallisuuden, asiakirjojen tavoitteisiin. Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta on kuitenkin luonteelta alueellisessa yhteistoiminnassa syntynyt toimitapa sisältäen kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmän ja siihen kiinteästi liittyvät hyvinvointifoorumit eri nimityksineen ja alueellisen valmiustoimikunnan yhteydessä tehdyn työn. Työ on jatkunut jo kymmenen vuotta.</p> <p>Kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnan kehittämiseksi tehtiin syksyllä 2021 kymmenelle kokonaisturvallisuuden yhteistyössä mukana olevan sidosryhmän 20 henkilölle teemahaastattelu, jonka tarkoituksena oli saada selville aihioita kokonaisturvallisuusyhteistyön kehittämiseksi. Haastatteluaineisto analysoitiin kahden tutkijan toimesta laadullisen sisällönanalyysin menetelmin.</p> <p>Kokonaisturvallisuusyhteistoiminta koetaan kokonaisuutenaan arvioiden hyödylliseksi osallistujille. Organisaatiot kokivat saavansa hyödyllistä tietoa toisten toimijoiden tehtävistä ja vastuista eri tilanteissa. Koronapandemia heijastui vastauksista ja haastattelijat muistuttivatkin, että yhteistyön on jatkuttava tiiviinä, säännöllisenä ja tavoitteellisenä myös häiriötilanteiden väistyttyä. Keskeistä on jatkossa koordinoita työtä aiempaa jämakämmin, tehdä yhdessä työlle tavoitteet, varmistaa työn säännöllisyys ja jatkuvuus. Alueellista kokonaisturvallisuusstrategiaa eivät haastatellut pitäneet edes tarpeellisenä, vaan toiminnan onnistumisen edellytykset löytyvät tavallisesta suunnitelmallisesta ja sitoutuneesta yhteistyöstä.</p>			
Asiasanat: kokonaisturvallisuus, yhteistoiminta, turvallisuustoimijat, alueellisuus, koordinaatio			
ISSN (painettu)	ISBN (painettu)	ISSN (verkkójulkaisu)	ISBN (verkkójulkaisu)
-	-	2343-3132	978-952-5935-55-4
Kokonaissivumäärä	Kieli	Hinta	
76	ruotsi	-	
Julkaisija	Paino:		
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	-		

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
1.1. Publikationens syfte och bakgrund	7
1.2. Publikationens struktur	9
2. Ibrukttagande av begreppet övergripande säkerhet	11
3. Grunden som styr regionförvaltningsverkets övergripande säkerhetsverksamhet	13
3.1. Nationell grund för samarbetet inom den övergripande säkerheten	13
3.2. Lagstiftning om regionförvaltningsverkets säkerhetsverksamhet	15
3.3. Centrala dokument på regional nivå	17
4. Inledning av samarbetet inom övergripande säkerhet	19
4.1. Inrättande av en samarbetsgrupp och ett sekretariat för den övergripande säkerheten	21
4.2. Regionala temagrupper och -nätverk för att genomföra det övergripande säkerhetsarbetet	22
4.3. Övergripande säkerhetsstrategi, uppföljning och genomförande	24
4.4. Utveckling av samarbetet inom den övergripande säkerheten	27
5. Omstrukturering av arbetet med den övergripande säkerheten	29
5.1. Inrättande av en regional beredskapskommitté	30
5.2. Det regionala välfärdsforumets arbete inleds	32
5.3. Flyktingkrisen i Europa	33
5.4. RFV i Västra och Inre Finlands säkerhetsarbete i samband med planeringen av landskaps- och vårdreformen	34
6. Arbete med den övergripande säkerheten under de senaste åren	37
6.1. Pandemin gjorde den regionala beredskapskommitténs arbete mer tätt	38
6.2. Välfärds- och säkerhetsteman just nu	40
7. Regionala beredskapsövningar och försvarskurser	43
7.1. Regionala beredskapsövningar	43
7.1.1. Bekant med cybersäkerhet	43
7.1.2. Hybrid- och informationspåverkan är aktuell	45
7.1.3. Landskaps- och vårdreformen snackisar – befolkningsskyddsplanerna i skick inom hela verksamhetsområdet för RFV i Västra och Inre Finland	45
7.1.4. Beredskapsdagarna i skuggan av coronapandemin	46
7.1.5. Beredskap vid en nödsituation med strålrisk	46
7.2. Regionala försvarskurser	47
8. Utveckling av samarbetet inom den övergripande säkerheten	49

8.1. Intressentgruppernas synpunkter på RFV i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsarbete	50
8.1.2. Behovet av samordning är uppenbart	50
8.1.3. Nätverkande – nya bekantskaper och fördjupning av gamla nätverk	51
8.1.4. Informationsutbyte – att presentera den egna organisationens uppgifter för andra och bli bekant med andra ansvarsområden	52
8.1.5. Samarbete och ökad förståelse	52
8.1.6. Olika samarbetsformer – när- och distansmöten	53
8.1.7. Samordning av beredskapen och utbildning	54
8.2. Vad man har fått ut av det övergripande säkerhetsarbetet och vad man har saknat	54
8.2.1. Gemensam verksamhet, samarbete och samordning	54
8.2.2. Mötespraxis och beredskap	55
8.2.3. Sammansättningen väckte diskussion	56
8.2.4. Störningar och undantagsförhållanden känner inga gränser	56
8.3. En eventuell regional övergripande säkerhetsstrategi	56
8.3.1. Tankar om det tekniska genomförandet av strategin för den övergripande säkerheten	57
8.3.2. Förslag till innehåll i den regionala strategin för den övergripande säkerheten	58
8.4. Om framtiden för samarbetet inom den övergripande säkerheten	59
8.4.1. Styrning, uppföljning och utvärdering, allokering av resurser	59
8.4.2. Främjande av den övergripande säkerheten, granskning av roller och strukturer	60
8.4.3. Samarbete, förståelse & växelverkan	60
8.4.4. Möten och aktörer	61
8.4.5. Om funktioner på landskapsnivå	62
9. Sammanfattning	64
9.1. Slutsatser av intervjuerna	64
9.2. Om framtiden	66
10. Källor	68

1. Inledning

1.1. Publikationens syfte och bakgrund

Denna publikation samlar det övergripande säkerhetsarbete som Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland (RFV i Västra och Inre Finland) har gjort tillsammans med regionala aktörer under åren 2010–2021. I publikationen beskrivs hur arbetet med den övergripande säkerheten fick sin början inom verksamhetsområdet för RFV i Västra och Inre Finland, hur arbetet med den övergripande säkerheten sedermera har utvecklats med beaktande av förändringarna i verksamhets- och säkerhetsmiljön, hur verksamhetsmodellen har etablerat sig som en samarbetsform för regionen samt hurdana framtidsutsikterna för samarbetet inom den övergripande säkerheten är.

Regionförvaltningsverken grundades den 1 januari 2010 i samband med regionförvaltningsreformen. Syftet med reformen var att sänka gränserna för förvaltningens verksamhetsområden och öka den gemensamma användningen av resurser. På så sätt bildades två organisationer av de sex dåvarande regionala organisationerna inom statsförvaltningen: regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna. Reformen genomfördes i enlighet med regeringsprogrammet. Dess allmänna mål var att bilda en medborgar- och kundorienterad regionförvaltning som skulle fungera resultatrikt och effektivt. (Inrikesministeriet, 2011, s. 8.)

Lagen om regionförvaltningsverken (896/2009, 2 §) definierar verksamhetsidén för regionalförvaltningsverken som att de främjar regional jämlikhet genom att i regionerna sköta verkställighets-, styrnings- och tillsynsuppgifter som har samband med lagstiftningen. Tillsammans med andra aktörer främjar regionförvaltningsverket (RFV) bland annat medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter samt rättsskydd, välfärd och säkerhet (Regionförvaltningsverket, 2021). I lagen om regionförvaltningsverken föreskrivs om verkets uppgifter i fråga om säkerheten. Uppgifter som genomförs inom ämbetsverkets verksamhetsområde är till exempel regional samordning av beredskapen, ordnande av beredskapsövningar och försvarskurser samt främjande av säkerhetsplaneringen inom regional- och lokalförvaltningen och stödjande av kommunernas beredskapsplanering. (896/2009, 4 §)

Finska statens beredskap för störningar och undantagsförhållanden grundar sig på en samarbetsmodell för den övergripande säkerheten. Kärnan i den övergripande säkerheten är att sköta samhällets vitala funktioner i samarbete mellan myndigheter, näringslivet, organisationer och medborgare. (Säkerhetskommittén, 2021.) Till åtgärderna för att trygga säkerheten hör beredskap inför hot, hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden samt återhämtning från dem. Med samarbete avses i regionförvaltningsverkets verksamhetsmiljö samordning av samarbetet mellan myndigheter samt mellan myndigheter, kommuner, tredje sektorn och näringslivet, föregripande planering av den övergripande säkerheten, informationsstyrning samt olika regionala beredskapsövningar och försvarskurser. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012; RFV i Västra och Inre Finland, 2015.)

Att omfatta den inre säkerheten och den övergripande säkerheten på bred front har varit regionförvaltningsverkets sätt att närma sig inledandet och upp-
rätthållandet av samarbetet kring den övergripande säkerheten ända sedan ver-
ket grundades. Grunden för samhällsfreden har ansetts vara individens säkerhet,
kring vilken RFV i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsarbete i stor
utsträckning har byggts upp. Samarbetet kring den övergripande säkerheten
grundar sig vid RFV i Västra och Inre Finland på omfattande samordnad och mål-
inriktad gemensam utveckling (RFV i Västra och Inre Finland, 2012). Vid RFV i
Västra och Inre Finland har den övergripande säkerheten genomförts inom ra-
men för en omfattande säkerhet. Detta innebär att regionförvaltningsverkets ar-
bete inom alla verksamhetsområden via det grundläggande arbetet har kopplats
till samarbetet inom den övergripande säkerheten och att man har velat enga-
gera aktörerna i det övergripande säkerhetsarbetet i så stor utsträckning som
möjligt. (Muntlig delgivning, 19.10.2021.)

Vid RFV i Västra och Inre Finland består samarbetet inom den övergripande sä-
kerheten av två omfattande helheter: veredskapsplanering och beredskap samt
välfärds- och säkerhetsplanering (Bilaga 2). Med hjälp av samarbetet kring den
övergripande säkerheten skapas en lägesbild av det civila samhället, där man
har beaktat störningssituationer i samhället samt tillståndet för regional välfärd
och säkerhet. Genom samarbetet inom den övergripande säkerheten samordnas
det regionala säkerhetsarbetet och beredskapen, utvecklas nya effektiva verk-
samtahetsmodeller samt förmedlas en regional, gemensam lägesbild både till de
operativa aktörerna och till statens centralförvaltning. Tyngdpunkten i det över-
gripande säkerhetsarbetet ligger på förutseende verksamhet och planering, ge-
mensamma beredskapsövningar, informationsstyrning och utveckling av samar-
betet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012; RFV i Västra och Inre Finland,
2015.)

Regionförvaltningsverkets överdirektör leder hela regionförvaltningsverkets ge-
mensamma arbete för att samordna den övergripande säkerheten. Det regionala
samordningsansvaret för samarbetet inom den övergripande säkerheten sköttes i
början av enheten för ledningens stöd och från och med 2014 i samarbete med
ansvarsområdet för räddningsväsendet och beredskapen. (RFV i Västra och Inre
Finland, 2015; Muntlig delgivning 19.10.2021.) Samarbetsgruppen för den över-
gripande säkerheten, det regionala välfärdsforumet med temagrupper samt den
regionala beredskapskommittén är grupper som koordineras av RFV i Västra och
Inre Finland och där det övergripande säkerhetsarbetet genomförs i praktiken.
Inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde har samarbetet inom
den övergripande säkerheten sina rötter i frivillighet och viljan att arbeta tillsam-
mans för den övergripande säkerheten i samhället. (RFV i Västra och Inre Fin-
land, 2014d).

I samarbetet kring den övergripande säkerheten har representanter för Reg-
ionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde under åren
deltagit bland annat från Försvarmakten; polisen; Gränsbevakningsväsendet;
Tullen; räddningsverken; Närings-, trafik- och miljöcentralerna; landskapsför-
bunden; Migrationsverket; sjukvårdsdistrikten; nödcentralerna; stiftet; högsko-
lorna; tredje sektorn; kommunerna och näringslivet.

1.2. Publikationens struktur

I inledningen till publikationen beskrivs bakgrunden till RFV i Västra och Inre Finlands arbete med övergripande säkerhet samt publikationens syfte. I kapitel två behandlas införandet av begreppet övergripande säkerhet på nationell nivå. Ansvarsfördelningen i fråga om samhällets beredskap samt, när uppgifterna i avslutning till den grundar sig på lagstiftningen (Statsrådet, 2017, s. 7), kartläggs i kapitel tre den grund som styr regionförvaltningsverkets övergripande säkerhetsverksamhet genom den nationella styrningen, lagstiftningen som gäller regionförvaltningsverket samt centrala dokument på regional nivå.

Från kapitel fyra granskas det övergripande säkerhetsarbete som utförts vid regionförvaltningsverket. Kapitel fyra fokuserar särskilt på inledningen av samarbetet inom den övergripande säkerheten vid RFV i Västra och Inre Finland, med tanke på tidsperioden 2012–2015. I kapitel fem granskas tidsperioden 2015–2017, då den övergripande säkerhetsverksamheten redan har etablerats som en del av verksamhetskulturen i RFV i Västra och Inre Finlands område och då det till exempel står i tur att omstrukturera arbetet och inrätta nya organ. I kapitlet behandlas också flyktingkrisen i Europa och de reformprojekt inom regionförvaltningen som infaller under utvärderingsperioden.

I kapitel sex granskas det totala säkerhetsarbetet under de senaste åren vid RFV i Västra och Inre Finland. I kapitlet behandlas tidsperioden från och med 2018. I kapitlet har man till exempel kartlagt nuläget för temagrupperna som lyder under välfärdsforumet samt satt sig in i den regionala beredskapskommitténs verksamhet som aktiverar covid-19-pandemin. I det sjunde kapitlet sammanfattas de regionala beredskapsövningarna som RFV i Västra och Inre Finland genomfört samt de regionala försvarskurserna för den tidsperiod som granskats i publikationen.

I centrum för det åttonde kapitlet ligger utvecklingen av samarbetet inom den övergripande säkerheten. Hösten 2021 genomfördes intervjuer med intressentgrupper för att höra dessa och för att utveckla det övergripande säkerhetsarbetet. Intervjuerna har analyserats i kapitel åtta. I sammandraget presenteras slutsatser av intervjuerna med intressentgrupperna och skissas upp framtiden för samarbetet inom den övergripande säkerheten inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde.

Denna publikation har skrivits utgående från RFV i Västra och Inre Finlands dokument för övergripande säkerhet och kompletterat dokumenten med hörande av de ansvariga instanserna. Regionförvaltningsverkets egna dokument som använts som källa finns i tabellen som finns som första bilaga till publikationen (Bilaga 1). Det är värt att notera att publikationen trots det omfattande dokumentmaterialet inte är totalt heltäckande, men strävar efter att ge en så heltäckande bild som möjligt av det övergripande säkerhetsarbete som under årens lopp utförts inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde. Utöver dokument och höranden har ovan nämnda intervjuer med intressentgrupper använts som material för publikationen. Publikationen har granskats av utvecklingschef Harri Varhama vid RFV i Västra och Inre Finland och vad gäller styckena 1–7 av Marja-Riitta Vest som numera är forsknings-, utvecklings- och innovationschef vid Vasa

yrkeshögskola (2010–2017 strategi- och utvecklingschef, RFV i Västra och Inre Finland).

Samtidigt med bearbetningen av denna publikation genomfördes en pro gradu-avhandling under 2021 på uppdrag av Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. I avhandlingen undersöktes regionförvaltningsverket som en aktör inom övergripande säkerhet. I forskningen granskades ur ett implementeringsteoretiskt perspektiv RFV i Västra och Inre Finlands aktörskap inom övergripande säkerhet. (Saarimäki, 2021.)

2. Ibruktagande av begreppet övergripande säkerhet

Begreppet övergripande säkerhet togs i bruk nationellt i Finland i slutet av 2010. Ibruktagandet av begreppet föregicks av den i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen 2009 uttryckta förändringen av verksamhetsmiljön, utvecklingen av förvaltningen samt ändringar i lagstiftningen. (Statsrådet, 2012, s. 5.) Hallberg-kommittén, som granskat samhällets beredskap för säkerhetshot, föreslog i sitt betänkande att begreppet övergripande säkerhet skulle användas i stället för totalförsvaret. (Statsrådet, 2012, s. 74.) Kommittén ansåg att förändringen i verksamhetsmiljön förutsatte att det i fortsättningen är nödvändigt att granska beredskapen utifrån ett så omfattande säkerhetstänkande som möjligt, utifrån den övergripande säkerheten. (Statsrådet, 2010, s. 9.) Begreppet övergripande säkerhet ansågs i sin omfattning möjliggöra ett tydligt och modernt sätt att beskriva beredskapen inför hot och störningar i samhället. Däremot ansågs modellen för totalförsvaret i betänkandet fortfarande vara en användbar verksamhetsmodell. (Statsrådet, 2010, s. 74.)

I och med samhällets växande sårbarhet upplevdes insatserna från aktörerna inom näringslivets och tredje sektorn som allt viktigare i säkerhetssamarbetet och beredskapen. Man ansåg att dessa aktörers roll måste beaktas bättre i beredskapen. Allt som allt ansågs det vara väsentligt att samhällets resurser ska utnyttjas med beaktande av alla olika verksamhetsnivåer och aktörer, ända från statens ledning till den lokala nivån. Planeringen och beredningen av resursanvändningen lyftes också fram som en helhet. (Statsrådet, 2010, s. 9.)

I statsrådets principbeslut om den övergripande säkerheten (2012, s. 7) definieras begreppet övergripande säkerhet officiellt på följande sätt: "Övergripande säkerhet är ett måltillstånd där hot mot statens självständighet, befolkningens levnadsmöjligheter och andra vitala funktioner i samhället kan hanteras. Samhällets vitala funktioner tryggas genom samarbete mellan myndigheter, näringslivet samt organisationer och medborgare. Till åtgärderna för att trygga säkerheten hör beredskap inför hot, hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden samt återhämtning från dem.

I statsrådets principbeslut om den övergripande säkerheten fastställs att begreppet övergripande säkerhet grundar sig på en bred säkerhetsuppfattning. Den omfattande säkerhetsuppfattningen anses omfatta alla sådana säkerhetsfrågor där hoten kan medföra betydande fara för staten och medborgarna. (Statsrådet, 2012, s. 7.) I säkerhetsstrategin för samhället karakteriseras den övergripande säkerheten som en finländsk samarbetsmodell för beredskap. Liksom i statsrådets principbeslut om den övergripande säkerheten framhävs även i samhällets säkerhetsstrategi perspektivet samarbete mellan myndigheter, näringslivet, organisationer och medborgare (Statsrådet, 2017, s. 7).

Den offentliga förvaltningen, myndigheterna samt forskningsinstituten och universiteten är viktiga aktörer vid lagberedningen, utvecklingen och styrningen av beredskapen samt vid genomförandet av beredskapsåtgärderna. Aktörerna inom

näringslivet har en central roll i synnerhet när det gäller att säkerställa att ekonomin och infrastrukturen fungerar samt en ökad roll till exempel som en betydande producent av social- och hälsovårdstjänster. Organisationerna har å sin sida en betydande roll i beredskapen inför olyckor och störningssituationer samt när de stöder myndigheterna i störningssituationer och kriser. Organisationerna producerar många slags tjänster och stöder myndigheternas verksamhet på myndighetens begäran samt samordnar de frivilligas deltagande i myndigheternas stöduppgifter. Dessutom upprätthåller organisationerna till exempel specialkompetens i anslutning till beredskapsverksamheten. Även koordinering, ledning och kanalisering av hjälpvilliga medborgare som inte hör till organisationer hör till organisationerna. Även religiösa samfund har en betydande roll i den övergripande säkerhetens uppgifter. (Statsrådet, 2017, s. 8.)

Aktiva medborgare har också en viktig roll som en del av ett kriståligt samhälle. Individerna är allt viktigare säkerhetsaktörer i sina egna val och som medlemmar i olika sammanslutningar. (Statsrådet, 2017, s. 8.) I framtiden bör allt större uppmärksamhet fästas vid den spontana medborgarverksamheten, den så kallade fjärde sektorn, och dess roll som stöd för myndigheternas säkerhetsverksamhet (Jalava et.al., 2017, s. 2).

Den övergripande säkerheten syftar till att trygga livsviktiga funktioner (Statsrådet, 2012, s. 7). Enligt samhällets säkerhetsstrategi är samhällets vitala funktioner ledning; internationell och EU-verksamhet; försvarsförmåga; inre säkerhet; fungerande ekonomi, infrastruktur och försörjningsberedskap; befolkningens funktionsförmåga och tjänster samt mental kristålighet. (Statsrådet, 2017, s. 14.)

3. Grunden som styr regionförvaltningsverkets övergripande säkerhetsverksamhet

3.1. Nationell grund för samarbetet inom den övergripande säkerheten

I statsrådets principbeslut om den övergripande säkerheten definieras begreppet övergripande säkerhet och de centrala begreppen i anslutning till det. Det är också ett dokument som preciserar de olika förvaltningsområdenas ansvar för den övergripande säkerheten och dess delområden. Enligt principbeslutet definieras de centrala strategiska riktlinjerna för den övergripande säkerheten i redogörelser som gäller säkerheten och i statsrådets principbeslut om samhällets säkerhetsstrategi samt i de separata strategier och program som statsrådet fastställt. Sådana är till exempel statsrådets principbeslut om den inre säkerheten samt beslutet om målen för försörjningsberedskapen. (Statsrådet, 2012, s. 5–6) Den övergripande säkerheten genomförs i praktiken genom att den förankras i förvaltningsområdesspecifika eller tväradministrativa strategier, genomförande-program eller andra dokument som styr verksamheten. (Statsrådet, 2017, s. 7; Säkerhetskommittén, 2021).

Statsrådet, ministerierna och de behöriga myndigheterna har till uppgift att ansvara för beredskapen i anslutning till den övergripande säkerheten, då en störningssituation inträffar när åtgärder inleds och åtgärder leds samt för återhämtningen efter en störningssituation med iakttagande av allmänt godtagna principer. Det är ändamålsenligt att uppgifterna sköts i enlighet med de vanliga befogenheterna och att skötseln av dem grundar sig på gällande lagstiftning. I och med att den övergripande säkerheten är övergripande fördelas ansvaret mellan alla förvaltningsområden och ministerier. I statsrådets principbeslut om den övergripande säkerheten beslutade man att grunda en Säkerhetskommitté. Dess uppgift är att fungera som samarbetsorgan för förebyggande beredskap. Säkerhetskommittén skapades så att den blev mer omfattande och -baserad än den tidigare Säkerhets- och försvarskommittén. (Statsrådet, 2012, s. 9–11) Säkerhetskommittén bistår statsrådet och ministerierna i omfattande frågor som gäller den övergripande säkerheten samt ansvarar på riksnivå för samordningen av beredskapen (RFV i Västra och Inre Finland, 2015).

Säkerhetsstrategin för samhället är ett principbeslut av statsrådet där de allmänna principerna för den övergripande säkerheten fastställs (Statsrådet, 2017, s. 7). Motsvarande strategier som föregick säkerhetsstrategin för samhället är statsrådets principbeslut 2003 och 2006 om tryggnad av samhällets vitala funktioner (Statsrådet, 2010, s. 1). Sedan 2010 har statsrådets principbeslut kallats samhällets säkerhetsstrategier (Statsrådet, 2010). I säkerhetsstrategin för samhället som publicerades 2010 har den inre säkerheten klassificerats som en livsviktig funktion som ska vara tryggad i alla situationer på grund av att verksamhetshelheten är tväradministrativ och samhällsligt nödvändig. (Statsrådet, 2010.) Den övergripande säkerheten nämns ännu inte i säkerhetsstrategin för samhället 2010.

Säkerhetsstrategin för samhället uppdaterades 2017. Säkerhetskommittén följer upp att strategin är aktuell och den kan uppdateras enligt behov genom statsrådets beslut. Det är dock ändamålsenligt att de allmänna principerna i strategin bär över regeringsperioderna (Säkerhetskommittén, 2021). Säkerhetsstrategin för samhället som publicerades 2017 granskar säkerheten ur perspektivet för den övergripande säkerheten (Statsrådet, 2017). Syftet med strategin är att förenhetliga de nationella principerna för beredskapen och styr förvaltningsområdenas beredskap (Statsrådet, 2017, s. 1). Enligt säkerhetsstrategin för samhället är regionförvaltningsverkens uppgift att samordna beredskapen hos de aktörer som är verksamma inom deras område, ordna utbildningar och beredskapsövningar samt stödja kommunernas beredskapsplanering. Under regionförvaltningsverkens ledning verkar också regionala beredskapskommittéer som samordnar beredskapsarbetet. (Statsrådet, 2017, s. 12.) Den senaste uppdateringen av säkerhetsstrategin för samhället inleddes 2021 och enligt planerna ska strategin färdigställas 2022.

Statsrådets redogörelser är styrdokument. Syftet med redogörelserna i anslutning till säkerheten är att presentera viktiga tyngdpunkter och mål genom vilka den nationella säkerheten och välfärden kan stärkas i en komplex verksamhetsmiljö (Statsrådet, 2017, s. 7). Redogörelser för säkerheten är den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen, den försvarspolitiska redogörelsen samt den redogörelse för den inre säkerheten som nämns i föregående stycke. Den första redogörelsen om den inre säkerheten är från 2016 och den senaste redogörelsen om den inre säkerheten publicerades i maj 2021.

I den senaste redogörelsen för den inre säkerheten bedömdes den inre säkerhetens tillstånd och de förändringskrafter som riktar sig mot den i Finland. I redogörelsen fastställdes dessutom målen för den inre säkerheten samt utvecklingsriktningen för det påbörjade decenniet 2020. Målet är att se till att den inre säkerheten utvecklas så att Finland i framtiden är ett tryggare land för alla människor. (Statsrådet, 2021, s. 3.) Enligt redogörelsen bereder man sig på eventuella, såväl omfattande som mindre omfattande hotfulla situationer som kan drabba Finland i enlighet med den finländska samarbetsmodellen för övergripande säkerhet, det vill säga i samarbete mellan myndigheterna, näringslivet och tredje sektorn (Statsrådet, 2021, s. 34).

Strategin för den inre säkerheten 2017 baserade sig på en redogörelse om den inre säkerheten som publicerades 2016 (inrikesministeriet, 2016, s. 53). I strategin för den inre säkerheten 2017 har regionförvaltningsverket utsett säkerhetskompetens och kriställighet, säkerhetsinnovationer samt landskapens och kommunernas säkerhetsarbete som en av de ansvariga instanserna i åtgärdshelheterna. (Inrikesministeriet, 2017, s. 43–47.) Strategins åtgärdsprogram ingick i strategin för den inre säkerheten (inrikesministeriet, 2017, s. 35–48). Åtgärdshelheterna i strategin har beretts med tanke på den landskapsreform som Sipiläs regering har planerat, så regionförvaltningsverkets roll som säkerhetsaktör lyfts inte särskilt fram i dokumentet. Verkställandet av strategin för den inre säkerheten rapporterades i en verkställighetsrapport 2019 (Inrikesministeriet, 2019b).

Strategin för den inre säkerheten och dess genomförandeprogram kan betraktas som exempel på dokument genom vilka den övergripande säkerheten förankras i praktiken (Säkerhetskommittén, 2021). Det tredje programmet för den inre säkerheten 2012 var en fortsättning på det första programmet för den inre säkerheten som inleddes 2004 och det andra programmet för den inre säkerheten som inleddes 2008 (Inrikesministeriet, 2007; Inrikesministeriet, 2009).

Den senaste utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen publicerades 2020 och den försvarspolitiska redogörelsen 2021. Motsvarande redogörelser som föregick dessa var den utrikes- och försvarspolitiska redogörelsen från 2016 och den försvarspolitiska redogörelsen från 2017. Syftet med redogörelserna är att fungera som en grund för utarbetandet av andra styrdokument och förtydliga deras inbördes relationer (Statsrådet, 2012, s. 7). I den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen definieras utgångspunkterna för finska statens utrikes- och säkerhetspolitik. Den utrikes- och säkerhetspolitiska analysen styr i enlighet med regeringsprogrammet också beredningen av försvarsredogörelsen. Redogörelsen innehåller mål och tyngdpunkter för att stärka Finlands säkerhet. Dessa har i redogörelsen delats in i följande teman: Främjande av utrikes- och säkerhetspolitiskt samarbete, stärkande av multilateralt samarbete, bärande av globalt ansvar samt fredsbyggande. (Statsrådet, 2020, s. 5–7.) Försvarsredogörelsen å sin sida ger riksdagen försvarspolitiska riktlinjer för upprätthållandet, utvecklingen och användningen av Finlands försvarsförmåga. (Statsrådet, 2017a, s. 5; Statsrådet, 2021a, s. 24). I den utrikes- och försvarspolitiska redogörelsen bedöms alltså Finlands verksamhetsmiljö samt presenteras tyngdpunkterna och målen för utrikes- och säkerhetspolitiken, vilka granskas mer ingående ur försvarspolitikens och försvarets synvinkel i försvarsredogörelsen (Statsrådet, 2021a, s. 3).

Även regeringsprogrammet styr samarbetet inom den övergripande säkerheten. Målet i Sanna Marins regeringsprogram är att stärka medborgarnas trygghetskänsla och säkerställa säkerhetsmyndigheternas funktionsförmåga. I regeringsprogrammet konstateras också att beredskapen ska genomföras enligt verksamhetsmodellen för den övergripande säkerheten samt att författningsgrunden ska utvecklas. (Statsrådet, 2019, s. 96.)

3.2. Lagstiftning om regionförvaltningsverkets säkerhetsverksamhet

Lagen om regionförvaltningsverken (896/2009, 2 §) definierar verksamhetsidén för regionalförvaltningsverken som att de främjar regional jämlikhet genom att i regionerna sköta verkställighets-, styrnings- och tillsynsuppgifter som har samband med lagstiftningen. Tillsammans med andra aktörer främjar regionförvaltningsverket bland annat medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter samt rättsskydd, välfärd samt inre säkerhet (Regionförvaltningsverket, 2021).

Precis som regionförvaltningsverkens lagstadgade uppgifter som nämndes i inledningen, fastställs i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009, 4 § 2 mom. 3 punkten) att regionförvaltningsverkets uppgift i fråga om säkerheten är att samordna beredskapen regionalt och organisera samarbetet i anslutning till den, samordna beredskapsplaneringen, ordna regionala försvarskurser och bered-

skapsövningar, stödja kommunerna i beredskapsplaneringen samt främja säkerhetsplaneringen inom regional- och lokalförvaltningen (lagen om regionförvaltningsverken, 896/2009). Dessutom har regionförvaltningsverket i uppgift att i en situation där myndigheterna leder säkerhetssituationer i området stödja behöriga myndigheter och vid behov samordna deras verksamhet (4 § 2 mom. 4 punkten i lagen om regionförvaltningsverken, 896/2009).

De regionala beredskapskommittéer som verkar under regionförvaltningsverkens ledning är samarbetsgrupper där beredskapsarbetet samordnas. (Inrikesministeriet, 2012a; Statsrådet, 2017, s. 12). Beredskapskommissionernas uppgift är att sammanställa en beredskapssituation i området som fungerar som grund för den regionala lägesbilden; att med jämna mellanrum anteckna och godkänna tyngdpunkterna och de gemensamma målen för områdets beredskapsärenden; följa upp beredskapsövningar som ordnas i området och vid behov delta i planeringen av övningarna; fungera som samarbetsorgan mellan myndigheterna i anslutning till regionförvaltningsverkets samordningsuppgift samt för sin del sörja för informationen i anslutning till beredskapsuppgifterna. (Inrikesministeriet, 2012a)

Enligt riksdagens beslut upphävdes 2013 4 § 2 mom. 5 punkten i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009), där det föreskrevs om regionförvaltningsverkens polisuppgifter (RP 15/2013 rd, s. 35). Då avvecklades ansvarsområdena för polisen vid regionförvaltningsverken och deras personal övergick till att arbeta vid Polisstyrelsen (RP 15/2013 rd, s. 1). I regeringens proposition (15/2013, s. 25) konstaterades dock att regionförvaltningsverken även i framtiden har en betydande roll i myndighetssamarbetet kring samhällets beredskap och beredskap och i samordningen av det. Därför ansågs det vara motiverat att regionförvaltningsverken och polisväsendet samarbetar intensivt även i fortsättningen kring dessa teman.

För närvarande föreskrivs i fråga om temat övergripande säkerhet om samarbetet mellan regionförvaltningsverken och polisen att regionförvaltningsverken och polisinsatserna inom deras områden samarbetar för att samordna den regionala beredskapen och beredskapsplaneringen, främja säkerhetsplaneringen inom region- och lokalförvaltningen samt stödja den behöriga myndigheten i regionen i ledningen av säkerhetssituationer och samordningen av dessa myndigheters verksamhet. (Lagen om regionförvaltningsverken 896/2009, 17 a §)

Även samarbetet mellan regionförvaltningsverken och räddningsväsendet är intensivt. Enligt lagstiftningen ska räddningsverket samarbeta för att förebygga olyckor och upprätthålla säkerheten med andra myndigheter samt med sammanlutningar och invånare i området. Räddningsverken ska också delta i det lokala och regionala säkerhetsplaneringsarbetet. (Räddningslagen 379/2011, 42 § 1 mom.) Enligt 23 § i räddningslagen övervakar regionförvaltningsverket räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på dess tjänster inom sitt verksamhetsområde. Dessutom stöder regionförvaltningsverket inrikesministeriet i dess uppgifter enligt 1 mom. och sköter andra uppgifter som föreskrivits för regionförvaltningsverket i förhållande till räddningsväsendet. Dessa uppgifter som ålagts inrikesministeriet är ledning, styrning och övervakning av tillgången till och nivån på räddningsväsendet och dess tjänster. Dessutom sörjer inrikesministeriet för

räddningsväsendets riksomfattande beredning och arrangemang, samordnar de olika ministeriernas och verksamhetsområdenas verksamhet inom räddningsväsendet och dess utveckling samt sköter andra uppgifter som ålagts ministeriet (Räddningslagen 379/2011, 23 §).

Beredskapslagen (1552/2011, 12 §) förutsätter beredskapsskyldighet av statsrådet, statliga förvaltningsmyndigheter, statens självständiga offentligrättsliga inrättningar, andra statliga myndigheter och statliga affärsverk samt kommuner, samkommuner och andra sammanslutningar av kommuner. I beredskapsskyldighetens namn ska dessa parter "genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden". Enligt beredskapslagen kan regionförvaltningsverken dessutom ha tillsyns- och anmälningsskyldighet som gäller till exempel konsumtionsnyttigheter under undantagsförhållanden (1552/2011, 29 §), reglering av detaljhandeln (1552/2011, 32 §), verksamheten vid verksamhetsenheter inom social- och hälsovården (1552/2011, 86 §) samt i anslutning till arbetspliktsregistret (1552/2011, 103 §).

3.3. Centrala dokument på regional nivå

De viktigaste dokumenten för regionförvaltningsverkets resultatstyrning är det gemensamma strategidokumentet som utarbetats för regionförvaltningsverken och NTM-centralerna samt resultatavtalet mellan regionförvaltningsverken och de styrande ministerierna. Både strategidokumentet och resultatavtalen har utarbetats för regeringens mandatperiod. Deras innehåll kan vid behov granskas årligen. (Regionförvaltningsverket, 2021b.) Även den övergripande säkerheten har beaktats i dessa dokument.

Regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas gemensamma strategi "En hållbar framtid för människornas och regionernas bästa" har utarbetats för åren 2020–2023. En av strategins tyngdpunkter är att trygga välfärden och jämlikheten. Som ett underordnat mål har fastställts en god nivå på samhällets övergripande säkerhet. (Arbets- och näringsministeriet, 2020) I bilagan till strategins konsekvensbedömning (Arbets- och näringsministeriet, 2020a) konstateras i anslutning till tyngdpunkten Säkerhet och likabehandling att man genom att främja den övergripande säkerheten genom samarbete, främjande av delaktighet och förebyggande av utslagning både indirekt och direkt och positivt kan påverka välfärden och jämlikheten.

I resultatavtalet mellan regionförvaltningsverken och de ministerier som styr dem fastställs de centrala målen för verksamheten samt anslags- och personalramarna. Resultatavtalet har upprättats med finansministeriet. (Regionförvaltningsverket, 2021b.) Resultatavtalet baserar sig på den verksamhetsmiljö som för närvarande definieras i regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas gemensamma strategi (Finansministeriet, 2021, s. 3). Där har tryggheten av likabehandling tagits upp som ett strategiskt prioriterat område. Tyngdpunktens effektmål är bland annat en god nivå på samhällets övergripande säkerhet. Som indikatorer och eftersträvd utveckling för åren 2021–2024 fastställs samord-

nade och uppdaterade beredskapsplaner för de regionala myndigheterna, kommunerna och andra aktörer. Dessutom ska kommunerna i området ha säkerhetsplaner som följer de nationella riktlinjerna och som är i kraft och uppdaterade och som genomförs i ett omfattande samarbete. Säkerhetsplanerna kan vara kommunspecifika eller gälla en ekonomisk region eller ett landskap. (Finansministeriet, 2021, s. 6.)

4. Inledning av samarbetet inom övergripande säkerhet

I slutet av våren 2010 kontaktade inrikesministeriet regionförvaltningsverken med hänvisning till deras operativa resultatavtal och gav regionförvaltningsverken anvisningar om organisering av det tväradministrativa samarbetet inom den inre säkerheten. I praktiken innebar detta att regionförvaltningsverken var tvungna att tillsätta arbetsgrupper för den inre säkerheten och på basis av det arbete som länsstyrelserna inlett fortsätta det tväradministrativa samarbetet inom den inre säkerheten vid regionförvaltningsverken. (Inrikesministeriet, 2010) I och med dessa anvisningar tillsatte RFV i Västra och Inre Finland den 9 juni 2010 en rusmedels- och välfärdsarbetsgrupp som även fungerade som arbetsgrupp för den inre säkerheten vid verket (RFV i Västra och Inre Finland, 2010). Arbetsgruppens namn ändrades senare våren 2011 till välfärdsarbetsgruppen och kompletterades samtidigt med nya medlemmar (RFV i Västra och Inre Finland, 2011).

I slutet av 2010 tillsatte inrikesministeriet under ledning av Regionförvaltningsverket i Södra Finlands ordförande Anneli Taina en arbetsgrupp för att utarbeta ett förslag till verksamhetsmodell för den regionala inre säkerheten. Utgångspunkten för verksamhetsmodellen var att alla myndigheter, organisationer och representanter för näringslivet som är centrala för ärendet ska delta i samarbetet kring den inre säkerheten. Arbetsgruppen skulle i sitt förslag beakta till exempel kommittébetänkandet Beredskap och övergripande säkerhet, ministeriernas framtidsöversikter samt annat relevant, redan befintligt material. Senare våren 2011 utvidgade inrikesministeriet arbetsgruppens uppdrag genom att förordna en arbetsgrupp att även granska beredskapen inför störningar under normala förhållanden. (Inrikesministeriet, 2011, s. 4.)

I augusti 2011 publicerades arbetsgruppens förslag till verksamhetsmodell för det regionala samarbetet inom den inre säkerheten. Enligt arbetsgruppens förslag var målet för det regionala inre säkerhetssamarbetet att förbättra säkerheten, stödja det lokala säkerhetssamarbetet och uppnå de nationella och regionala säkerhetsmålen i samarbete med uppnåendet av målen i programmen för främjande av välfärd och hälsa. Arbetsgruppen föreslog även att regionförvaltningsverken inom sina verksamhetsområden koordinerar regionförvaltningsverken det regionala samarbetet för den inre säkerheten och beredskapen för störningssituationer under normala förhållanden i omfattande samarbete med representanter för övriga regionala myndigheter, landskapsförbund, kommuner, organisationer och byverksamhet inom regionen samt näringslivet. Områdets beredskapskommitté är regionalt arbetsorgan. (Inrikesministeriet, 2011)

Beredningen av det tredje programmet för den inre säkerheten 2012–2015 inleddes inom centralförvaltningen i slutet av 2011, då statsrådet tillsatte ett projekt för att bereda ett förslag till program för den inre säkerheten. Programmet grundade sig på Jyrki Katainens regeringsprogram och målet att Finland skulle vara Europas tryggaste land, där människor och olika befolkningsgrupper skulle uppleva samhället som rättvist och jämlikt. (Inrikesministeriet, 2011a)

Det regionala genomförandet av den inre säkerheten planerades i arbetsgrupper som leddes av regionförvaltningsverken. Uppgiften var att utarbeta regionala verkställighetsplaner under ledning av regionförvaltningsverken i omfattande myndighetssamarbete med olika myndigheter och organisationer. (Inrikesministeriet, 2011a) Vid RFV i Västra och Inre Finland genomfördes detta arbete enligt dess egen modell, dvs. som en del av samarbetet kring den övergripande säkerheten (RFV i Västra och Inre Finland, 2012). Syftet med de regionala genomförandeplanerna för den inre säkerheten var att samordna målen i det tredje programmet för den inre säkerheten med de regionala särdragen och behoven, med beaktande även av andra centrala program och planer som främjar välfärd och hälsa samt regional konkurrenskraft och livskraft. De regionala genomförandeplanerna skulle också följa strukturen i programmet för den inre säkerheten och fokusera på samma prioriteringar. Tidtabellen för programmet för den inre säkerheten var 3.11.2011–2.5.2012 och för de regionala genomförandeplanernas del var tidtabellen 3.11.2011–1.9.2012. (Inrikesministeriet, 2011a) De teman som prioriterades i det nationella programmet för den inre säkerheten var till exempel säkerhetsutmaningar som beror på utslagning, utmaningar för säkerheten i vardagen, företagsverksamhetens säkerhet samt hot om våld och andra brott (Inrikesministeriet, 2012).

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland genomförde det nationella programmet för inre säkerhet som en del av en större helhet, dvs. verkets övergripande säkerhetsstrategi. Beredningen av strategin för den övergripande säkerheten genomfördes i takt med det nationella programmet för den inre säkerheten. De helheter som betonades i programmet för den inre säkerheten ansågs också starkt vara kopplade till teman som beredskap och beredskap. Individens säkerhet ansågs utgöra grunden för hela samhällets säkerhet. (Muntlig delgivning, 19.10.2021; RFV i Västra och Inre Finland, 2012f.)

RFV i Västra och Inre Finland hade börjat utveckla samarbetet kring den övergripande säkerheten redan innan man fick de riksomfattande anvisningarna. I februari 2012 diskuterade verket med inrikesministeriets räddningsöverdirektör termen övergripande säkerhet och dess lämplighet för den planerade användningen för att kombinera den inre säkerheten, beredskapen och beredskapshelheterna. Då fick man också ministeriets stöd att börja skissera upp det regionala genomförandet av programmet för den inre säkerheten i större utsträckning än vad som begärts. (Muntlig delgivning, 19.10.2021; RFV i Västra och Inre Finland, 2012f.) Som bakgrund till inledandet av verksamheten kartlade RFV i Västra och Inre Finland noggrant den lagstiftning som det övergripande säkerhetsarbetet och samarbetet skulle grunda sig på. Dessutom gick man igenom redogörelser om säkerhet och andra styrande dokument. I den övergripande säkerhetsplaneringen följdes till exempel riktlinjerna i säkerhetsstrategin för samhället 2010 (RFV i Västra och Inre Finland, 2012). Man gick också igenom till exempel programmen för den inre säkerheten, eftersom man visste att ett nytt program för den inre säkerheten kommer att publiceras 2012. Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland öppnade en riksomfattande referensram för den inre säkerheten och den övergripande säkerheten och inledde två kärnprocesser, nämligen säkerhets- och välfärdsprocesser. På så sätt bildades en uppfattning om en

helhet som är nära sammanflätad med varandra i fråga om beredskapsplanering och beredskap och välfärd (Bilaga 2).

4.1. Inrättande av en samarbetsgrupp och ett sekretariat för den övergripande säkerheten

Inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde fanns tre beredskapskommittéer på landskapsnivå som inledde sin verksamhet redan vid den här tidpunkten: de österbottniska landskapens, dvs. Österbottens, Södra Österbottens och Mellersta Österbottens gemensamma beredskapskommitté, och i Mellersta Finland och Birkaland egna beredskapskommittéer på landskapsnivå (RFV i Västra och Inre Finland, 2012f). Beredskapskommittéernas arbete fokuserade på att utveckla och samordna beredskapen samt främja beredskapsplaneringen och beredskapen (muntlig delgivning, 10.12.2021). Verkets välfärdsarbetsgrupp ansvarade för uppgifterna inom den inre säkerheten tvärdministrativt, i ett omfattande samarbete med intressentgrupper. Man ville utnyttja dessa fungerande modeller i den regionala organiseringen av den övergripande säkerheten. Som nya organ tillsatte RFV i Västra och Inre Finland i januari 2012 en samarbetsgrupp för den övergripande säkerheten och dess sekretariat inom sitt verksamhetsområde. Organen inrättades för att organisera planeringen och genomförandet av den övergripande säkerhetsstrategin. Grupperna tillsattes för mandatperioden 15.2.2012-31.12.2015 och deras första gemensamma möte ordnades i februari 2012. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012.)

Samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten hade i uppgift att bereda en övergripande säkerhetsstrategi och därmed organisera och inleda samarbetet. För att främja detta fördes många diskussioner med de regionala säkerhetsmyndigheterna. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012; Muntlig delgivning 19.10.2021.) Sammantaget fastställdes som huvudsakliga uppgifter för samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten att samordna verksamheten i anslutning till den övergripande säkerheten inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde, inklusive det regionala genomförandet av den inre säkerheten samt stärkandet och utvecklingen av verksamhet som stöder det övergripande säkerhetsarbetet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012.) Slutresultatet av det systematiska framskridandet av samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten, ledningen av det samordnade och målinriktade samarbetet, var en övergripande säkerhetsstrategi och dess genomförandeprogram (RFV i Västra och Inre Finland, 2012f; RFV i Västra och Inre Finland, 2012i).

Under det första verksamhetsåret fokuserade samarbetsgruppens verksamhet starkt på att leda beredningen av en verkställighetsplan för den övergripande säkerhetsstrategin som omfattar uppgifter inom den inre säkerheten (RFV i Västra och Inre Finland, 2012). I samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten representerades då verksamhetsområdets myndighetsledning, militärlänets ledning, centralstädernas ledning, stiftens och handelskammarnas ledning, företagslivet samt landskapsförbundens och NTM-centralernas ledning genom ambulerande representation. Gruppen kompletterades senare med representanter för organisationerna 2014. Gruppen sammanträdde i regel fyra gånger per år. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b.) Dessutom ordnades årligen ett introduktionse-

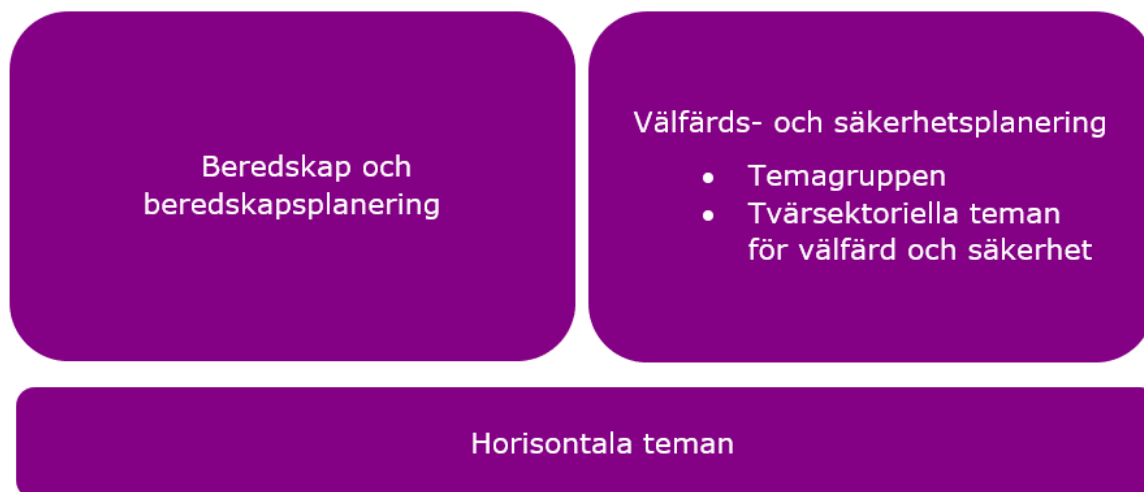
venemang och en samarbetskväll för samarbetsgruppens aktörer. Kvällstillställningarna har innehållit säkerhetstematiska inledningsanföranden och fritt formulerade diskussioner och bekanta sig med aktörerna. (RFV i Västra och Inre Finland, 2019a.)

Sekretariatet för den övergripande säkerheten deltog i beredningen av strategin för den övergripande säkerheten och i genomförandet av strategin hade sekretariatet i uppgift att bereda de ärenden som behandlades för samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten. Sekretariatet ansvarade för uppföljningen av strategins genomförande och delvis också för att föra åtgärderna framåt. Sekretariatets uppgift var också att utarbeta en årlig kommunikationsplan och kommunicera i enlighet med samarbetsgruppens riktlinjer. I sekretariatet fanns representanter för temagruppernas ordförande, representanter för myndigheterna och inbjudna sakkunnigmedlemmar. Sekretariatet sammanträdde fyra gånger om året. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012; RFV i Västra och Inre Finland, 2014b.)

4.2. Regionala temagrupper och -nätverk för att genomföra det övergripande säkerhetsarbetet

Utgångspunkten för den övergripande säkerhetsplaneringen var att man i arbetet stödde sig på de befintliga nätverkens och arbetsgruppernas arbete. Det var möjligt att komplettera nätverkens och gruppernas sammansättning eller så kunde deras verksamhet kopplas som sådan till det övergripande säkerhetsarbetet. I fråga om de ämnesshelheter som betonas i programmet för den inre säkerheten, det vill säga företagets säkerhetsplanering, säkerheten i vardagen, boendet och den byggda miljön, individens trygghetskänsla och psykiska välbefinnande, säkerhetskompetensen samt säkerhetskommunikationen utvidgades antingen befintliga nätverk och temagrupper eller grundades nya. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012.) Således skapade ämbetsverket arbetsgrupper inom sitt område som motsvarigheter till de nationella arbetsgrupperna kring samma teman. Vid beredningen av strategin för den övergripande säkerheten höll RFV i Västra och Inre Finland grupperna informerade om den nationella beredningen av programmet för den inre säkerheten, så att grupperna kunde beakta dessa prioriteringar även i sitt eget arbete. (Muntlig delgivning, 19.10.2021.)

Bild 1 Organisering av grupperna och säkerhetstema

På bild ett beskrivs två omfattande helheter av RFV i Västra och Inre Finlands samarbete inom den övergripande säkerheten: Beredskapsplanering och beredskap samt välfärds- och säkerhetsplanering. Under välfärds- och säkerhetsplaneringen ordnades temagrupper för välfärds- och säkerhetsplanering som koordinerades av RFV i Västra och Inre Finland. Dessa var till exempel (RFV i Västra och Inre Finland, 2013):

- En trygg barndom och ungdom
- En trygg skola
- Ett tryggt åldrande
- En trygg arbetsplats (inkl. företagssäkerhet)
- 3. sektorns roll i välfärds- och säkerhetsarbetet

Via dessa teman granskades till exempel följande tväradministrativa teman för välfärd och säkerhet:

- Trygghet i vardagen
- Förebyggande av rusmedelsskador och främjande av hälsan
- Förebyggande av våld och brott (inkl. våldsamt extremism)

Med horisontala teman avsågs teman i anslutning till både beredskapsplanering och välfärds- och säkerhetsplanering. Kring horisontella teman organiserades grupper och nätverk eller alternativt framkom en del av de horisontella temana som verksamhetssätt som ingick i arbetet. De horisontella temana var till exempel följande (RFV i Västra och Inre Finland, 2013):

- Trygg boende-, arbets- och livsmiljö - förutseende och informationsstyrd samhällsplanering
- Kommunernas välfärds- och säkerhetsplanering och verksamhetsstyrningssystem
- Säkerhetskommunikation
- Kulturell mångfald och invandring
- Utveckling av säkerhetskompetensen och säkerhetsledningen
- Omsorg om individens trygghetskänsla och psykiska välbefinnande

Grupperna tillsattes för mandatperioden 15.2.2012–31.12.2015 och deras sammansättning uppdaterades årligen. En del av grupperna samlades regelbundet, en del aktiverades på basis av sina uppgifter. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012b; RFV i Västra och Inre Finland, 2013e).

4.3. Övergripande säkerhetsstrategi, uppföljning och genomförande

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland utarbetade våren 2012 en strategi för den övergripande säkerheten för åren 2012–2015 som en del av områdets övergripande säkerhetsarbete. Samtidigt utarbetade de övriga regionförvaltningsverken regionala verkställighetsplaner för den inre säkerheten. RFV i Västra och Inre Finlands strategi för den övergripande säkerheten gav samtidigt en lägesbild av det befintliga aktörsnätverket, eftersom man i strategin också hade samlat de regionala helhetssäkerhetsaktörernas synpunkter på den övergripande säkerheten och aktörernas uppgifter i anslutning till säkerhets- och välfärdsarbetet. Den övergripande säkerhetsstrategin bereddes således i ett omfattande nätverkssamarbete med områdets säkerhets- och välfärdsaktörer. Beredningen av strategin fördjupade aktörernas förståelse för varandras uppgifter. Detta ansågs också främja uppkomsten av samarbete. (Muntlig delgivning, 19.10.2021.)

Dessutom lyfte strategin fram de viktigaste utmaningarna och presenterade åtgärder för att möta dessa utmaningar under de närmaste åren. Där beskrevs också organiseringen av samarbetet kring den övergripande säkerheten och dess mål samt välfärds- och säkerhetsplaneringen för områdets aktörer och myndigheter på landskaps- och lokalnivå. I strategin behandlades dessutom krisledning samt ledning och styrning av själva strategin för den övergripande säkerheten. Det fanns sammanlagt 62 åtgärder i strategin och de indelades i tre kategorier: organisationens egna åtgärder som redan pågår; åtgärder som genomför det nationella programmet för den inre säkerheten regionalt samt nya, innovativa åtgärder som uppkommit under processen. Strategin för den övergripande säkerheten innehöll samtidigt det centrala innehållet i det nationella programmet för den inre säkerheten. Strategins vision följde i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet att Finland 2015 skulle vara Europas tryggaste land. Missionen på sin sida var att genom samarbete främja medborgarnas välfärd och säkerhet inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012f.)

Genomförandet av strategin för den övergripande säkerheten följdes årligen upp med hjälp av en så kallad åtgärdsportfölj, där man samlade både det nationella programmet för den inre säkerheten och åtgärderna i den regionala övergripande säkerhetsstrategin (RFV i Västra och Inre Finland, 2012i). Åtgärderna i det nationella programmet för den inre säkerheten ingick i regel också i olika myndigheters resultatavtal. Diskussionen med myndigheterna utgick delvis från detta, delvis från åtgärdsportföljen i det regionala programmet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012i; RFV i Västra och Inre Finland, 2012j.) Uppföljningen av åtgärdsportföljen gjordes årligen i augusti-september och för en del av verksamhetens del följdes uppföljningstidtabellen för det riksomfattande programmet för

den inre säkerheten (Muntlig delgivning, 19.10.2021). I september 2014 genomfördes som stöd för uppföljningen av strategin också en analys av välfärds- och säkerhetsläget som baserar sig på RFV i Västra och Inre Finlands indikatorer. Analysen behandlas närmare i avsnitt 4.4. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b).

Beredningen av regionala verkställighetsplaner för den inre säkerheten inleddes alltså med statsrådets beslut den 3 november 2011 och de skulle vara klara den 1 september 2012. Regionförvaltningsverken ordnade tillsammans med inrikesministeriet ett säkerhetsseminarium som Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland står värd för. Seminariet ordnades i Vasa hösten 2012. Syftet med seminariet var att utvärdera beredningen av programmet för den inre säkerheten i synnerhet med tanke på de regionala genomförandeplanerna samt att gå igenom verkställandet av programmet i regionerna. Utöver de olika säkerhetsaktörernas anföranden förde seminariet en paneldiskussion om beredningen av de regionala genomförandeplanerna och diskuterade framgångar och utvecklingsmöjligheter. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012g.)

När den övergripande säkerhetsstrategin blev klar övergick fokus i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland till att implementera strategin. I november 2012 ordnade RFV i Västra och Inre Finland en omfattande rundtur i de ekonomiska regionerna på tio orter inom verkets verksamhetsområde. I dessa evenemang deltog till exempel kommunernas ledning samt regionala representanter för räddningsväsendet, polisen och näringslivet. Dessutom ordnades separata kommittéutställningar och möten med myndigheter, församlingar, näringslivet och organisationer. Expertföreläsningar hölls också om ämnet. Temat för dessa rundor var åskådliggörande av helhetssäkerhetstänkandet; utgångspunkterna och de kommande åtgärderna för den riksomfattande, regionala och lokala beredningsplaneringen samt den omfattande säkerhetsplaneringen samt genomförandet av den övergripande säkerhetsstrategin. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012j.)

Temagrupperna, där den övergripande säkerheten genomfördes, och temagruppen för förebyggande av våld sammanträdde regelbundet i slutet av 2012. Åtgärderna inom temat förebyggande av utslagning och stärkande av delaktighet hade i stor utsträckning drivits vidare av RFV i Västra och Inre Finland som en del av arbetet i gruppen som fokuserar på barns och ungas välbefinnande. Ännu i slutet av 2012 strukturerades arbetsformerna för temagruppen för psykisk välfärd utifrån diskussioner med stiftelsen och församlingarna. Temagruppen i fråga utsågs under 2013. Även temat företagssäkerhet framskred och i praktiken sammanlogs arbetet med Birkalands säkerhetskluster till en gemensam helhet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015; Muntlig delgivning 19.10.2021.) Utvecklingen av säkerhetskompetensen fortsatte också som en viktig prioritering att stärka organisationernas kompetens inom säkerhetsplanering (RFV i Västra och Inre Finland, 2012j). Säkerhetsforskningsgruppen organiserade sig och inledde sin verksamhet. Likaså arbetsgruppen för migrationens säkerhet (RFV i Västra och Inre Finland, 2012c; RFV i Västra och Inre Finland 2013d.) Hösten 2013 ordnades ett stormseminarium om temat säkerhetskommunikation i Tammerfors. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012j; Tourula, 2013).

Ett av prioriteringarna i programmet för den inre säkerheten var att förebygga utslagning bland unga. Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland hade flera åtgärdshelheter som fokuserade på att förebygga marginalisering bland unga, till exempel värdeprocessen Blå boken, projektet Kod för omsorg samt konceptet Get a life. Blå boken var ett av spetsprojekten i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsstrategi, vars mål var att stärka barns och ungas livskompetens (RFV i Västra och Inre Finland, 2012e). Detta nya tillvägagångssätt utvecklade RFV i Västra och Inre Finland tillsammans med UPCode Ltd (RFV i Västra och Inre Finland, 2012d). Som en del av processen med Blå boken utfördes ett betydande och långvarigt utvecklingsarbete för projektet Kod för omsorg i samarbete med Södra Österbottens sjukvårdsdistrikt och Södra Österbottens hälsotekniska utvecklingscentral (EPTEK).

Syftet med projektet Kod för omsorg var att stärka barns och ungas livskompetens och förebygga marginalisering med hjälp av tidigt förebyggande med låg tröskel. Koden för omsorg baserade sig på det så kallade AUTO-ID-systemet. I koden för omsorg hade till exempel myndigheterna och fritidssektorn möjlighet att uttrycka sin oro över barnets eller den ungas avvikande beteende och även barnet eller den unga själv hade möjlighet att uttrycka sin oro med låg tröskel i en situation där det var svårt att tala eller ingen lyssnade. Koden för omsorg förbättrade myndigheternas möjlighet att uttrycka sin oro över barnets eller den ungas situation i ett tidigt skede samt skapade en modell för att föra något på tal och för andra stödåtgärder, vilket effektiviserade myndigheternas förebyggande verksamhet i synnerhet när flera bekymmer om barnets eller den ungas livskompetens framkom samtidigt. (RFV i Västra och Inre Finland, 2013a.) Det uppsökande ungdomsarbetet hade en stark roll när det gällde att förverkliga koden för omsorg. I pilotskedet bildade den en helhet tillsammans med polisens Ankarmodell och försvarsmaktens tidstilläggsmodell. (Muntlig delgivning, 13.12.2021.) Målet var att sprida modellen med kod för omsorg även till andra landskap inom verksamhetsområdet för Västra och Inre Finland samt till riksomfattande (RFV i Västra och Inre Finland, 2016e). Projektets beskyddare var dåvarande riksdagens andra vice talman Paula Risikko (RFV i Västra och Inre Finland, 2015d). Man strävade efter att få nationell finansiering för projektet, men trots goda pilotresultat lyckades det inte. Man har senare övervägt att inleda verksamhetsmodellen på nytt (Muntlig delgivning, 13.12.2021).

Knowhow - Get a life! - var också en central åtgärdshelhet för att förebygga utslagning. Det var fråga om ett välfärds- och säkerhetsevenemang för unga, fostrare och beslutsfattare. Med konceptet Get a life ordnades evenemanget för första gången hösten 2013 och på nytt hösten 2014. (RFV i Västra och Inre Finland, 2013b; RFV i Västra och Inre Finland, 2014.) Målet med evenemanget var att presentera studiemöjligheterna efter högstadiet för de unga och vid sidan av skolframgången lyfta fram betydelsen av färdigheter i livskompetens för dem. Målet med evenemanget var att i fråga om beslutsfattare, myndigheter och fostrare väcka behovet av förebyggande arbete som garant för Finlands och den egna kommunens framgång. Bakgrunden till detta var det övergripande säkerhetsarbetet, vars tyngdpunkt var att stärka barns och ungas delaktighet. (RFV i

Västra och Inre Finland, 2013b.) Ansvarig instans för Knowhow-mässan var Österbottens Expo. RFV i Västra och Inre Finland ansvarade för koordineringen av Get a life!-evenemanget. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014.)

4.4. Utveckling av samarbetet inom den övergripande säkerheten

I fråga om strategin för den övergripande säkerheten för 2012–2015 uppdaterades åtgärdsportföljen som planerat för både nationella och regionala projekt i augusti 2013. Samtidigt besökte RFV i Västra och Inre Finland inrikesministeriet för att presentera samarbetet inom den övergripande säkerheten i regionen och verkställandet av strategin för den övergripande säkerheten. En rapport om genomförandet av det nationella programmet för den inre säkerheten, inklusive regionala genomförandeplaner, utarbetades årligen. (RFV i Västra och Inre Finland, 2013c.) År 2013 publicerades den nationella årsrapporten om programmet för den inre säkerheten (Inrikesministeriet, 2013) som bär namnet "Sanoista tekoihin".

Regionförvaltningsverket inledde utvecklingen av systemet för styrning och utvärdering av välfärd och säkerhet i Västra och Inre Finland. Representanter för regionens centralstäder bjöds in att delta i arbetet. Målet var att skapa ett enkelt uppföljningssystem som innehåller tydliga indikatorer för välfärden och säkerheten i landskapen och kommunerna i området. Samtidigt hade arbetet med att utveckla välfärdsberättelsen inletts i ett annat område. Man beslöt att sammanstå utvecklingsarbetet och RFV i Västra och Inre Finland deltog på nationell nivå i arbetet med att utveckla välfärdsberättelsen med tanken att kombinera säkerhetsindikatorerna med välfärdsberättelsen. RFV i Västra och Inre Finland uppmanade också kommunerna i sitt område att ta i bruk välfärds- och säkerhetsberättelserna samt följde upp välfärds- och säkerhetssituationen i sitt område. (RFV i Västra och Inre Finland, 2012h; Muntlig delgivning, 19.10.2021.)

Hösten 2014 färdigställdes en på indikatorer baserad analys av välfärds- och säkerhetsläget i verksamhetsområdet i fråga om RFV i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsstrategi. I indikatoranalysen granskades indikatorerna för välfärden och säkerhetsläget i landskapen inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde på bred front för att få en uppfattning om det rådande välfärds- och säkerhetsläget. I analysen gick man igenom de allmänna nyckeltalen för verksamhetsmiljön i RFV i Västra och Inre Finlands område och kartlade välbefinnandet och säkerheten hos barn och barnfamiljer, unga, personer i arbetsför ålder och äldre personer. "Uppföljning av strategin för övergripande säkerhet vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland: Den indikatoranalys som gick under namnet "Statistisk översikt över välfärd och säkerhet" betjänade både uppföljningen av den övergripande säkerhetsstrategin och det dagliga arbetet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b; RFV i Västra och Inre Finland, 2014c.)

I fråga om den övergripande säkerheten var det aktuellt att utveckla myndighetssamarbetet, samarbetet mellan myndigheterna och tredje sektorn samt samarbetet mellan myndigheterna och näringslivet åren 2013–2014. Den första myndighetsförhandlingsomgången hölls i slutet av 2013. Hösten 2014 pågick en noggrannare planering av samarbetet. Då planerades till exempel samarbetsfor-

merna mellan regionförvaltningsverket och de nya polisinrättningarna (polisinrättningen i Inre Finland och polisinrättningen i Österbotten) i enlighet med riktlinjerna i polisens nya lagstiftning. I och med reformen av försvarsmakten ingicks ett nytt samarbetsavtal mellan Försvarsmakten och regionförvaltningsverket och samarbetet fastställdes som en del av den övergripande säkerheten (Arméstaben, Pansarbrigaden och Björneborgs brigad samt Österbottens, Mellersta Finlands och Birkalands regionalbyråer) och till exempel förfarandena för att ordna regionala försvarskurser. För räddningsväsendets del upprätthöll och utvecklade regionförvaltningsverket ytterligare samarbetsmetoder med de regionala räddningsverken (räddningsverken i Österbotten, Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Jakobstad, Mellersta Finland och Birkaland). Regionförvaltningsverket följde upp och deltog i arbetet med att reformera kommunstrukturerna och social- och hälsovårdsstrukturerna för att säkerställa att myndighetssamarbetet fortsätter och utvecklas i och med de nya strukturerna. Samarbetet med sjukvårdsdistrikten gällde samordningen av beredskapen och säkerhetsplaneringen. Man kom överens med handelskamrarna om riktlinjerna för utvecklingen av företagssäkerheten. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b.)

Även vid mötena för arbetsgruppen för den övergripande säkerheten 2013 och 2014 uppdaterades aktuella nyheter om samarbetet inom den övergripande säkerheten samt planerades och utvecklades det övergripande säkerhetsarbetet inom verksamhetsområdet. Gemensamma möten ordnades med Säkerhetskommittén och andra intressentgrupper. Vid arbetsgruppens möten gavs dessutom en beskrivning av den aktuella beredskapsövningen, information om hur övningen organiserades och om planeringssituationen. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014a.)

De som deltog i samarbetet kring den övergripande säkerheten gav betydande tilläggsinformation om säkerheten ur olika samhällsaktörers perspektiv. Till exempel fick de personer som ansvarade för säkerheten i idrottsföreningarna bra information om säkerhetshot och säkerställande av säkerheten vid stora publik-evenemang. (Muntlig delgivning, 19.10.2021.) Undervisnings- och kulturministeriet gav i sin tur RFV i Västra och Inre Finland i uppdrag att utveckla verksamhetsmodellen för säkerheten vid läroanstalter. Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland presenterade sin verksamhet inom övergripande säkerhet för nordiska rådet för brottsförebyggande, vilket ledde till att RFV i Västra och Inre Finland bjöds in en representant till det riksomfattande rådet för brottsförebyggande för att representera regionförvaltningsverken. Rådet för brottsförebyggande har som mål att minska de skador som brotten orsakar och främja säkerheten. Från och med nu har regionförvaltningsverken varit representerade i rådet för brottsförebyggande. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016b; Muntlig delgivning 19.10.2021.)

5. Omstrukturering av arbetet med den övergripande säkerheten

Av det tredje programmet för den inre säkerheten gjordes en effektivitetsbedömning som kallades "Effektivitetsbedömning av programmet för den inre säkerheten och det tillhörande tväradministrativa verksamhetssättet". Enligt effektivitetsutvärderingen (2015, s. 23–24) varierade genomförandet av programmet på regional nivå. Programmet ansågs dock på regional och lokal nivå vara lyckat med tanke på kommunernas och städernas säkerhetsarbete. I verksamhetskonceptet hade man avstått från överdriven styrning, vilket gjorde det möjligt för regionerna och aktörerna att beakta sina egna behov. Således byggdes verksamheten på regionnivå upp utifrån områdenas egna utgångspunkter och behov. Regionförvaltningsverkens oklara ställning och roll i genomförandet av programmet samt de regionala genomförandeplanernas svaga betydelse för verksamheten på lokal nivå upplevdes dock som ett problem i det regionala genomförandet av programmet. Särskilt mellan de stora städernas säkerhetsarbete och den regionala verkställighetsplanen för programmet för den inre säkerheten fanns det ofta inget samband. En del av regionernas genomförandeplaner ansågs vara anspråkslösa i förhållande till det nationella programmet. Verkställandet av genomförandeplanerna förblev också till många delar oavslutat. RFV i Västra och Inre Finlands strategi för den övergripande säkerheten beskrevs som en betydligt större självständig genomförandehelhet än det riksomfattande programmet. Det fanns stora skillnader mellan regionerna. Regionförvaltningsverkens engagemang i genomförandet av programmet och deras resurser ansågs vara väsentligt. Resurserna hade varit med och definierat hur man har kunnat satsa på verkställandet av det riksomfattande programmet. Dessutom ansåg man i konsekvensbedömningen att viljan att självständigt utföra eget säkerhetsarbete samt det rådande behovet av arbete på lokal nivå under regional ledning på ett avgörande sätt påverkade de regionala genomförandeplanernas framgång och betydelse i det regionala arbetet för den inre säkerheten. (Tempo Economics, 2015.)

År 2012 tillsattes mandatperioden för samarbetsorganen för den övergripande säkerheten till utgången av 2015. Hösten 2015, när den tillsatta mandatperioden närmar sig sitt slut, omstrukturerade RFV i Västra och Inre Finland samarbetet inom den övergripande säkerheten och uppdaterade samarbetsorganens uppgifter för följande mandatperiod 1.9.2015–31.12.2017. I samband med reformen grundades i anslutning till samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten en regional beredskapskommitté och ett regionalt välfärdsforum som nya organ. Beredskapskommittéerna i landskapen samt temagrupperna och -nätverken för välfärd och säkerhet fortsatte sin verksamhet med preciserade befattningsbeskrivningar. Deras verksamhet utvecklades och systematiserades som en del av det övergripande säkerhetsarbetet. Sekretariatet för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet lades ner i samband med omstruktureringen av detta övergripande säkerhetsarbete. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015.)

Samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten hade som hittills till uppgift att samordna det övergripande säkerhetsarbetet inom RFV i Västra och Inre

Finlands verksamhetsområde. Gruppen leddes av verkets överdirektör med representanter för den högsta ledningen för olika myndigheter, samkommuner och kommuner, tredje sektorn och andra regionala säkerhetsaktörer. Samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten ansvarade för den övergripande säkerhetsverksamheten i förhållande till centralförvaltningen, för verksamhetsplaneringen och prioriteringarna på årsnivå samt för samordningen av planerna och genomförandet inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015.)

Syftet med samarbetet inom den övergripande säkerheten är att få säkerhets- och välfärdsaktörerna att eftersträva en gemensamt uppfattad målbild, dvs. övergripande säkerhet. På det sätt som presenteras i bild 2 består samarbetsgruppens självständiga verksamhet av aktörer som fokuserar på teman inom hälsa och välfärd i skydd av det så kallade regionala välfärdsforumets åtgärder samt av den regionala beredskapskommitténs verksamhet som behandlar beredskaps- och beredskapsfrågor. Dessutom har det under det regionala välfärdsforumet organiserats temagrupper och nätverk som genomför det övergripande säkerhetsarbetet som en del av sin verksamhet.

Bild 2 Organiseringen av samarbetet inom den totala säkerheten Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland

5.1. Inrättande av en regional beredskapskommitté

I samband med omstruktureringen av det övergripande säkerhetsarbetet tillsattes den regionala beredskapskommittén hösten 2015 för att fungera som ett samarbetsorgan mellan myndigheterna när det gäller att samordna regionförvaltningsverkets beredskapsplanering och beredskap samt utveckla den regionala beredskapen såväl i förhållande till centralförvaltningen som inom verksamhetsområdet.

Inrikesministeriet påminde i slutet av 2012 regionförvaltningsverken i ett brev om deras skyldighet enligt 4 § i regionförvaltningslagen (896/2009) att samordna beredskapen, ordna samarbete i anslutning till den och samordna beredskapsplaneringen inom sitt område. Regionförvaltningsverken skulle ha beredskapskommittéer för att genomföra dessa uppgifter. Inrikesministeriet hade tidigare år 2004 uppmanat länsstyrelserna att inrätta beredskapskommittéer och förutsatte i sitt brev från 2012 att regionförvaltningsverken skulle fortsätta beredskapskommittéernas arbete på denna grund. I brevet konstaterades att beredskapskommittén är ett samordningsorgan och att den inte har någon operativ uppgift. Enligt inrikesministeriet skulle beredskapskommittéerna sammanträda

minst en gång om året och deras uppgifter var följande (inrikesministeriet, 2012a):

- Samla områdets beredskapssituation, som utgör grunden för områdets lägesbild
- Förbereder med jämna mellanrum kärnområden för regionen och gemensamma mål i beredskapsfrågor.
- Aktivt följa upp beredskapsövningar som ordnas i området och vid behov delta i planeringen av dem
- Fungera som ett samarbetsorgan mellan myndigheterna i anslutning till regionförvaltningsverkets samordningsuppgift
- För sin del sörja för informationen i anslutning till beredskapsuppgifterna

Utöver dessa uppgifter registrerades som uppgifter för RFV i Västra och Inre Finlands regionala beredskapskommitté att följa upp och utvärdera säkerhetsläget, tillståndet för beredskapsplanering och beredskapsplanering i samhället och Säkerhetskommitténs riktlinjer samt att prioritera och samordna de årliga verksamhetsplanerna och övningarna. Dessutom hade den regionala beredskapskommittén i uppgift att följa upp beredskapsövningarna och utveckla innehållet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015.)

Den regionala beredskapskommitténs uppgift var att årligen sammanställa beredskapsöversikten för verksamhetsområdet enligt tyngdpunkterna i säkerhetsstrategin för samhället med beaktande av förändringarna i verksamhetsmiljön. Utifrån detta var avsikten att utarbeta en prioriterad verksamhetsplan på årsnivå, med hjälp av vilken den övergripande säkerheten skulle ha utvecklats. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015.) Detta mål uppnåddes dock inte.

Innan den regionala beredskapskommittén grundades och delvis även under dess tid fanns det tre landskapsvis organiserade beredskapskommittéer inom RFV i Västra och Inre Finlands område: Österbottens gemensamma beredskapskommittéer (Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten), Mellersta Finland och Birkaland. (LSSAVI, 2014b; LSSAVI 2012f, s. 66) Dessa landskapsvis organiserade beredskapskommittéer hade inlett sin verksamhet redan under Västra Finlands länsstyrelses tid, då det konstaterades att en beredskapskommitté av storlänets storlek är för stor för att fungera effektivt (muntlig delgivning, 10.12.2021). Detta beprövade tillvägagångssätt följde med organisationsförändringen till regionförvaltningsverket. Dessa beredskapskommittéer på landskapsnivå koordinerades till en början av regionförvaltningsverket tillsammans med räddningsverken. Deras ordförande är räddningsdirektörerna och sekreterare är regionförvaltningsverkets räddningsöverinspektörer. Beredskapskommissionerna bestod av myndighetsrepresentanter och de sammanträdde i allmänhet 2-4 gånger per år. Dessutom fungerade landskapets beredskapskommitté vanligtvis också som en arbetsgrupp eller planeringsgrupp för den regionala beredskapsövningen som ordnas i landskapet i fråga. Beredskapskommittéerna i Mellersta Finland och Österbotten avslutade sin verksamhet så småningom senast efter att de regionala säkerhets- och beredskapsforumen som inrättades under landskaps- och social- och hälsovårdsreformen delvis ersatt deras uppgifter. Birkalands beredskapskommitté fungerar fortfarande, men en representant för Birkalands räddningsverk fungerar som dess ordförande och sekreterare på

det sätt som man kommit överens om tillsammans med regionförvaltningsverket. (Muntlig delgivning, 10.12.2021.)

5.2. Det regionala välfärdsforumets arbete inleds

I samband med omstruktureringen av den övergripande säkerheten inrättades också ett regionalt välfärdsforum vid RFV i Västra och Inre Finland. Bakgrunden till grundandet var bland annat välfärds- och säkerhetsplaneringens mål att stöda kommunernas och andra aktörers välfärds- och säkerhetsarbete samt målet att främja en förskjutning av tyngdpunkten mot en mer förutseende och tväradministrativ verksamhet. Syftet med det regionala välfärdsforumet var att hitta de bästa verksamhetssätten, främja och öka medborgarnas välfärd och säkerhet i olika livsskeden samt förbättra säkerheten i skolor och på arbetsplatser. Arbetet fokuserade till exempel på att förebygga utslagning och stärka livskompetensen, förebygga våld och brottslighet samt rusmedelsskador, främja hälsan, ett bra och säkert arbetsliv samt företags säkerhet. Det regionala välfärdsforumet fungerade således som ett samarbetsorgan mellan myndigheter, kommuner, näringslivet och tredje sektorn. Inrättandet av strategin hade också samband med strategin för den inre säkerheten och dess regionala verkställande. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015.)

Det regionala välfärdsforumet hade som uppgift att sammanställa en årlig lägesbild av välfärden och säkerheten inom verksamhetsområdet genom att spegla förändringarna i säkerhetsmiljön samt på basis av detta utarbeta en prioriterad verksamhetsplan på årsnivå. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015.) Denna handlingsplan hittades inte i dokumentmaterialet.

I praktiken genomfördes det regionala välfärdsforumets arbete i utvecklingsnätverk och grupper (RFV i Västra och Inre Finland, 2015). I dem har det funnits representanter för till exempel myndighetsinstanser, kommun- och utbildningssektorer, sjukvårdsdistrikt, stift, näringslivet och tredje sektorn. Även alla ansvarsområden inom RFV i Västra och Inre Finland har deltagit i utvecklingsnätverkens eller temagruppernas arbete. Inom ansvarsområdena har ordförandeskapet i grupperna skötts av gruppen för social- och hälsovård inom ansvarsområdet för basservice, rättsskydd och tillstånd, ansvarsområdet för undervisnings- och kulturväsendet samt enheten för det svenskspråkiga bildningsväsendet.

Vid omstruktureringen av det totala säkerhetsarbetet ansågs det nödvändigt att strama åt utvecklingsnätverkens och gruppernas arbetsgrepp från föregående mandatperiod. I samband med reformen förnyades utvecklingsnätverkens och gruppernas sammansättning något. Även vissa utvecklingsnätverks och -gruppers mål och uppgifter förnyades (t.ex. utvecklingsnätverket Säker arbetsplats). Utvecklingsnätverkens och gruppernas ordförande bildade ett virtuellt nätverk. Nätverk och grupper tillsattes för mandatperioden 1.9.2015-31.12.2017. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015c.) Bild 3 visar utvecklingsnätverk och tvärsektoriella och horisontella teman, av vilka en del var organiserade i grupper.

Bild 3 Utvecklingsnätverk och temagrupper efter omorganiseringen

Utvecklingsnätverk:

- En trygg barndom och ungdom
- Nätverket för säkerhet vid läroanstalter
- En trygg arbetsplats (inkl. företagssäkerhet)
- Ett tryggt åldrande

Tvärsektoriella teman:

- Hälsöfrämjande
- Förebyggande av våld och brott
- Säkerhet i vardagen (inkl. trafiksäkerhet)

Horisontella teman:

- Säkerhetskommunikation
- Säkerhetskompetens och -ledning
- Omfattande inresa och integration
- Medborgarnas kriställighet och stöd i kris (HEHU)

Utvecklingsnätverken liknade de temagrupper som verkade 2012–2015, men var större. Därför började man kalla dem nätverk. Via alla utvecklingsnätverk granskades tvärsektoriella teman som också var organiserade i grupper. De horisontella temana var starkt förknippade med helheterna beredskap och beredskap samt välfärd och säkerhetsplanering. De horisontella temana hade delvis organiserats i grupper, delvis var de rådande verksamhetssätt, såsom tidigare 2012–2015. Utöver de ovan nämnda nätverken och temana kopplades även andra separata teman till helheten. Man gick vidare från fall till fall genom att ordna olika tillställningar och råd (t.ex. våldsam extremism). (RFV i Västra och Inre Finland, 2015c.)

Organisationsmöten för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet, den regionala beredskapskommittén och det regionala välfärdsforumet hölls i september 2015 (16.9.2015). Grupperna sammanträdde 2–3 gånger per år under sin mandatperiod. Den regionala beredskapskommittén och det regionala välfärdsforumet sammanträdde vanligtvis före samarbetsgruppens möte. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015c.) Utvecklingsnätverken och grupperna som lyder under Välfärdsforumet träffades 2–4 gånger per år.

5.3. Flyktingkrisen i Europa

Vanligtvis har antalet asylsökande i Finland varierat mellan 1 500 och 6 000 på 2000-talet. Till följd av flyktingkrisen anlände ett rekordstort antal asylsökande till Finland 2015, sammanlagt 32 476 personer. Situationen utjämnades

senare i Finland och 2018 sjönk antalet nya asylsökande under nivån före 2015. (Inrikesministeriet, 2021) När Ryssland anföll Ukraina 2022 började flyktingarna återvända till Finland i allt större utsträckning (Migrationsverket, 2022).

När antalet asylsökande var som störst 2015 hade regionförvaltningsverken bland annat i uppgift att förmedla den tväradministrativa lägesbilden av migrationsituationen till finansministeriet (LSSAVI, 2015b). Dessutom hade RFV i Västra och Inre Finland i uppgift att i fråga om massinvandring producera lägesinformation, samordna myndighetsverksamheten och vid behov resurserna samt stödja kommunerna. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016c.) Regionförvaltningsverket koordinerar korta lägesbildsmöten om omfattande inresa, dessa möten kallas briefs. I början ordnades bredare inresebriefs varje vecka. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015b.) Senare, när den alldeles akuta situationen lugnade ner sig, sammanträdde man med två eller tre veckors mellanrum och deltagargruppen utvidgades. Under hösten intensifierades samarbetet med centralförvaltningen, de regionala myndigheterna, sjukvårdsdistrikten, kommunerna, FRK och andra aktörer i ärenden som gäller massinvandring och integration. Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland upprätthöll en omfattande lägesbild av invandringen som en del av samarbetet kring den övergripande säkerheten i samarbete med andra myndigheter (RFV i Västra och Inre Finland, 2016c).

Som stöd för den omfattande invandringen startade också myndighetsteamet för prognostisering och förebyggande verksamhet. Syftet med inrättandet av myndighetsteamet var att stärka ett proaktivt arbetssätt i fråga om massinvandring. Teamet koordineras av RFV i Västra och Inre Finland. Myndighetsteamets uppgifter var till exempel att följa upp hotbilder, lyfta fram utmaningar, påverka den regionala och lokala säkerhetsplaneringen och komma överens om nödvändiga åtgärder när situationen kräver det. I myndighetsteamets arbete beaktades internationella, nationella och lokala synvinklar och fenomen. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016c). Myndighetsteamets möten gjordes färre än tidigare och sammanträdde fram till 2017.

Även NTM-centralernas invandrarnätverk och arbetsgrupper för delegationen för etniska relationer (ETNO) var verksamma. Dessutom var det aktuellt med nätverk för de förläggningar på landskapsnivå som grundats i RFV i Västra och Inre Finlands område. Gemensamt för alla dessa grupper var informationsutbyte, överföring av kompetens och upprätthållande av lägesbilden av inresan. Den nationella lägesbilden av invandringen upprätthölls av Migrationsverket (Migri), som RFV i Västra och Inre Finlands samarbete intensifierades med i flyktingkrisen. Briefs om massinvandring är fortfarande en del av RFV i Västra och Inre Finlands samarbete kring den övergripande säkerheten. Mer information om hur briefsen fungerar finns i avsnitt 6.2.

5.4. RFV i Västra och Inre Finlands säkerhetsarbete i samband med planeringen av landskaps- och vårdreformen

År 2015 inleddes en reform av landskaps- och social- och hälsovårdstjänsterna av Juha Sipiläs regering. Målet med reformen var att erbjuda medborgarna mer jämlika tjänster, minska skillnaderna i välfärd och hälsa samt dämpa kostnadsökningen. Eftersom reformhelheten var omfattande ingick såväl ett omfattande

lagberedningsarbete som en föregripande riksomfattande och regional beredning av verkställandet. (Finansministeriet, 2021a.)

I fråga om reformen av regionförvaltningen konstaterades det i regeringsprogrammet att ett separat beslut om samordningen av statens region- och landskapsförvaltning ska fattas i syfte att förenkla organiseringen av den offentliga regionförvaltningen. Målet var att koncentrera funktionerna till självstyrande områden med tydliga uppgifter och funktioner. Den konkreta beredningen av lagstiftningen och verkställandet inleddes i april 2016 när regeringen godkände riktlinjerna för vård- och landskapsreformen. I samband med reformen var avsikten att inrätta Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet Luova, som regionförvaltningsverken skulle integreras i. (Finansministeriet, 2021b.) Avsikten var att det nya ämbetsverket skulle inleda sin verksamhet i början av 2019 (RFV i Västra och Inre Finland, 2017d).

Utöver beredningen av vård- och landskapsreformen pågick våren 2016 både beredningen av strategin för den inre säkerheten och det nationella programmet för brottsförebyggande (RFV i Västra och Inre Finland, 2016a). Syftet med verksamhetsplanerna som bereddes av utvecklingsnätverken och -grupperna vid RFV i Västra och Inre Finlands regionala välfärdsforum var att samordna dessa riksomfattande förberedelser. Handlingsplanerna skulle bli ett åtgärdsprogram för välfärd och säkerhet inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde 2017, eventuellt fram till slutet av 2018. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016a.) Efter att beredningen och arbetet med landskapsreformen tagit tid och resurser genomfördes inte utvecklingsnätverkens och gruppernas verksamhetsplaner samt åtgärdsprogrammet för välfärd och säkerhet (Muntlig delgivning, 13.12.2021).

Våren 2016 pågick också en reform av räddningsväsendets strategi. Inrikesministeriet bad regionförvaltningsverkens ansvarsområden för räddningsväsendet och beredskapen om ett utlåtande om denna strategi. Regionförvaltningsverkens ansvarsområden för räddningsväsendet och beredskapen utarbetar tillsammans ett utlåtande om strategin. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016f.) Reformen av räddningslagen genomfördes våren 2017. Syftet med reformen var att organisationsansvaret för räddningsväsendet skulle överföras till landskapen och statens nya tillstånds- och tillsynsverk skulle ha laglighetsövervakning av räddningsväsendet. På landskapsnivå skulle räddningsverken ordnas enligt landskapsgränserna. Finansieringen skulle i sin helhet ha överförts till staten. I samband med reformerna skulle tjugosex årsverken ha överförts från regionförvaltningsverkens ansvarsområden för räddningsväsendet och beredskapen till inrikesministeriet, tre årsverken till tillstånds- och tillsynsverket samt fyra årsverken till räddningsinstitutet. RFV i Västra och Inre Finland hade i uppgift att inom sitt eget verksamhetsområde se till att uppgiftshelheten överförs till landskapen så bra som möjligt för att de befintliga nätverken och kunskaperna ska bevaras samt kompetensen och kunskapen utnyttjas till fullo. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017a.) Inrikesministeriet berättade att det i samband med reformen överför alla extra uppgifter i anslutning till tillsynen och beredskapen inom räddningsväsendet till regionförvaltningsverken. Den regionala samordningen skulle ske under inrikesministeriets ledning med beaktande av de regionala skillnaderna. I fort-

sättningen var avsikten att genomföra beredskapsövningarna enligt två olika linjer: på landskapsnivå och som gemensamma för flera landskap. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017d.)

För att främja beredningen av landskapsreformen i ett omfattande samarbete bjöds landskapen inom verksamhetsområdet in till RFV i Västra och Inre Finlands samarbete för övergripande säkerhet (RFV i Västra och Inre Finland, 2017b). Vid samarbetsmötena om den övergripande säkerheten följde man med regionförvaltningsreformens framskridande ur ett övergripande säkerhetsperspektiv och uppdaterade aktuell information om beredningen av andra riksomfattande program (RFV i Västra och Inre Finland, 2016e). Dessutom följde man upp det övergripande säkerhetsarbetet i området. På mötena behandlades också till exempel den civila beredskapen i Europa och dess inverkan på den nationella verksamheten; den allmänna säkerheten och faktorer som påverkar den samt forskningsarbetet kring den övergripande säkerheten och hoten. På mötena hördes också aktuella frågor som deltagarna lyfte fram. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017.)

Enligt resultatavtalet skulle varje regionförvaltningsverk under 2016 inrätta ett regionalt välfärdsnätverk. Varje regionförvaltningsverk kunde själv fastställa välfärdsnätverkets omfattning och verksamhets sätt. Det regionala välfärdsforumet som redan då fanns vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland fungerade som ämbetsverkets regionala välfärdsnätverk. Det regionala välfärdsforumets verksamhet var visserligen ännu i början så att dess uppgifter kunde preciseras i samarbete med landskapen med tanke på den kommande landskapsreformen. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016g.) Ett av målen i resultatavtalet för 2016 var också regionförvaltningsverkens gemensamma säkerhetsstrategi för regionförvaltningen, som regionförvaltningsverken skulle utarbeta tillsammans. Säkerhetsstrategin skulle utarbetas med beaktande av den omfattande säkerheten, den övergripande säkerheten och den inre säkerheten. Regionförvaltningsverken skulle göra upp en genomförandeplan för strategin och inleda genomförandet av strategin i samarbete. (Finansministeriet, 2016.) Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland presenterade sin verksamhetsmodell för den övergripande säkerheten som exempel under resultatavtalsförhandlingarna samt för överdirektörerna vid andra regionförvaltningsverk (RFV i Västra och Inre Finland, 2016g; RFV i Västra och Inre Finland, 2016). Den gemensamma säkerhetsstrategin som utarbetades per regionförvaltningsområde förverkligades dock inte.

År 2017 bereddes också en uppdatering av säkerhetsstrategin för samhället. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017a.) För att lyfta fram det regionala perspektivet och överföra information till centralförvaltningen ordnade RFV i Västra och Inre Finland regionala workshoppar i anslutning till beredningen av säkerhetsstrategin för samhället. Ett gemensamt möte för de österbottniska landskapen i verksamhetsområdet ordnades 19.1.2017 och Birkalands och Mellersta Finlands workshop 29.3.2017. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017a.) Resultaten från workshopparna samlades in och skickades till Säkerhetskommittén som material för samhällets säkerhetsstrategi. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017d.)

6. Arbete med den övergripande säkerheten under de senaste åren

År 2018 hade den av regeringen planerade vård- och landskapsreformen fortfarande en betydande inverkan på arbetet med den övergripande säkerheten vid RFV i Västra och Inre Finland. Landskapen inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde hade ombetts delta aktivt i samarbetet kring den övergripande säkerheten för att främja beredningen av landskapsreformen i ett omfattande samarbete. RFV i Västra och Inre Finlands organ för övergripande säkerhet sammanträdde regelbundet. Samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten behandlade vid sina möten till exempel ordnandet av samordningen av den regionala beredskapen med tanke på landskaps- och vårdreformen som huvudtema. (RFV i Västra och Inre Finland, 2018a) Dessutom var de främsta temana bland annat effekterna av massinvandring och den aktuella situationen samt externa hot och förutseende samarbete (RFV i Västra och Inre Finland, 2018; RFV i Västra och Inre Finland, 2018b).

Den första nationella riskbedömningen utarbetades år 2015. Den nationella riskbedömningen görs med tre års mellanrum. I riskbedömningen kartläggs olika risker som hotar människor, miljön, egendom samt kritiska system och tjänster och som myndigheterna måste förbereda sig på i sin verksamhet. Bakgrunden till den nationella riskbedömningen är Europeiska unionens räddningstjänstmekanism. Den förpliktar alla medlemsländer att regelbundet bedöma de risker som kan medföra ett behov av att begära räddningsväsendets hjälp från andra länder. (Inrikesministeriet, 2021a)

Den andra nationella riskbedömningen 2018 blev klar i januari 2019. Vid utarbetandet av den nationella riskbedömningen utnyttjades de riskbedömningar som olika aktörer redan utarbetat i så stor utsträckning som möjligt. I praktiken handlade den nationella riskbedömningen om en sammanställning där olika aktörers riskbedömningar har samordnats. Utöver den nationella riskbedömningen bereddes också de regionala riskbedömningarna samtidigt som en egen process. (Inrikesministeriet, 2019, s. 12–13) RFV i Västra och Inre Finland förmedlade information ur ett regionalt perspektiv även som stöd för beredningen av den nationella riskbedömningen (Muntlig delgivning, 19.10.2021). På uppdrag av inrikesministeriet gavs utarbetandet av regionala riskbedömningar till räddningsverken. Räddningsverken fick i uppdrag utarbeta dem i samarbete med regionförvaltningsverken i tväradministrativa arbetsgrupper där både myndigheterna i området, kommunerna, näringslivet och organisationerna var representerade. (Inrikesministeriet, 2019, s. 12–13.) Målet var att de som representerade i arbetsgrupperna på ett heltäckande sätt skulle dra nytta av kompetensen och synpunkterna hos den gemenskap och referensgrupp de representerar. Till de regionala riskbedömningarna valdes de mest betydande hoten eller störningssituationerna bland aktörerna i området. På så sätt bildades en helhet där de mest betydande riskerna hade observerats och bedömts tväradministrativt. Nästa nationella riskbedömning ska vara klar 2022 liksom regionala riskbedömningar där man utreder de hot och störningssituationer som är typiska för områdena.

6.1. Pandemin gjorde den regionala bredskapskommitténs arbete mer tätt

Regeringen konstaterade den 16 mars 2020 att det råder undantagsförhållanden i Finland på grund av covid-19-pandemin (Beredskapslagen 1552/2011, 3 § 3 och 5 punkten). Under undantagsförhållandena levde man under tiden 16.3–16.6.2020. Hanteringen av pandemin förutsatte insamling av många slags lägesuppgifter och behov av att dela lägesinformation mellan olika aktörer. Under den tiden samlade regionförvaltningsverken in mycket lägesbildsinformation till olika ministerier. Pandemin ställde också nya krav på ordnandet av evenemang. År 2020 sammanträdde till exempel samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten endast en gång och även då på distans.

Störningssituationen åstadkom genast våren 2020 också att verksamheten vid landskapens säkerhets- och beredskapsforum (i fortsättningen: Landskapsforumet) som redan preliminärt inletts under projektet med landskaps- och vårdreformen har inletts och att verksamheten vid regionförvaltningsverkets tre landskapsforum har fortsatt under hela pandemin. I Birkaland och Österbotten har det inte funnits någon sådan tätt sammanhängande landskapssammanslutning före pandemin och en sådan har inte heller grundats för att sköta störningssituationen, utan den nödvändiga kontakten har ordnats på annat sätt. Däremot finns det i Mellersta Finland, Mellersta Österbotten och Södra Österbotten ständigt verksamma regionala beredskapsforum. Sammansättningen och tillvägagångssätten i dessa forum varierar, men på det hela taget verkar deras verksamhet ha etablerats som en del av utbytet av information om störningssituationer på landskapsnivå. Regionförvaltningsverkets representant(er) deltar i mån av möjlighet i möten och producerar information som regionförvaltningsverket har tillgång till för landskapets beredskapsforum samtidigt som den samlar information på landskapsnivå för regionförvaltningsverkets bruk.

I och med Covid-19-pandemin och de undantagsförhållanden som den orsakar sammanföll den regionala beredskapskommittén vid RFV i Västra och Inre Finland till en veckas sammanträdestakt i mars 2020. I den regionala beredskapskommitténs verksamhet har de centrala beredskapsmyndigheterna och aktörerna med myndighetsuppgifter i landskapen inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde deltagit. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020c).

Den regionala beredskapskommittén har en roll i att fungera som ett redskap för samordning av beredskapen och den regionala verksamheten (RFV i Västra och Inre Finland, 2020c). Målet med det regionala beredskapskommittéarbetet i störningssituationer och undantagsförhållanden är att skapa en gemensam situationsförståelse, sammanställa och förmedla eventuella begäran om stöd samt stödja kommunikationen mellan lokal-, region- och centralförvaltningen (RFV i Västra och Inre Finland, 2020d). På den regionala beredskapskommitténs möten våren 2020 presenterades bland annat regionförvaltningsverkets regionala gemensamma lägesöversikt. Den regionala lägesöversikten sammanställdes på uppdrag av inrikesministeriet. Den utarbetades för att beskriva den regionala situationen samt som hjälp för att bedöma och förutse hur situationen utvecklas. Lägesrapporten skickades både till uppdragsgivaren och till de instanser från

vilka informationen samlades in. Utöver lägesöversikten behandlades organisationernas aktuella frågor, tysta signaler samt behovet av att samordna uppgifter vid störningar och undantagsförhållanden och särskilda frågor. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020b.)

I maj 2020 började man i Finland överföra ansvaret för beslutsfattandet i anslutning till hanteringen av pandemin från centralförvaltningen till regionerna och kommunerna (RFV i Västra och Inre Finland, 2020f). Beslutanderätten i fråga om begränsningar och förelägganden fördelades mellan regionförvaltningsverket och kommunerna beroende på pandemins regionala förekomst. Allt som allt var hanteringen av pandemin och de ofta föränderliga riktlinjerna på nationell nivå i anslutning till den en svårhanterlig helhet både regionalt och lokalt. På kommunens begäran stödde regionförvaltningsverket kommunerna i beredningen av beslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar och i ärenden i anslutning till dem. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020f.)

I början av juni 2020 fattade inrikesministeriet ett beslut enligt vilket regionförvaltningsverkens regelbundna veckorapportering, dvs. den regionala lägesöversikten, avbröts på grund av den bättre pandemisituationen och den stabiliserade hanteringen av den. Om väsentliga förändringar inträffar kan man ändå börja samla in lägesuppgifter på nytt. Samtidigt lättade också den regionala beredskapskommitténs mötescykel från en vecka till två veckor. I och med den stabila pandemisituationen sammanträdde beredskapskommittén inte i juli 2020, men regionförvaltningsverket upprätthöll under hela sommaren beredskap att sammankalla den regionala beredskapskommittén vid behov. Mötena fortsatte i augusti 2020 och den regionala beredskapskommittén sammanträdde sammanlagt 21 gånger 2020. Man förberedde sig dock på att den andra virusvågen skulle komma och regionförvaltningsverken hade tillsammans samlat in lagstiftningsåtgärder och andra utvecklingsförslag i anslutning till hanteringen av coronakrisen till ministerierna. Erfarenheter och utvecklingsförslag samlades även in av de som deltog i den regionala beredskapskommitténs arbete och dessa behandlades vid den regionala beredskapskommitténs möte i juni 2020. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020g).

I september 2020 skedde en strategisk förändring i hanteringen av pandemin och enligt SHM:s styrningsbrev (23.9.2020) var de regionala aktörerna tvungna att organisera sig för att bereda och fatta beslut om åtgärder enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket kom tillsammans överens om fortsatta åtgärder mellan sjukvårdsdistrikten, NTM-centralerna och landskapens centralstäder i september 2020. Begränsningarna och besluten enligt lagen om smittsamma sjukdomar hade koncentrerats till regionförvaltningsverken och kommunerna, medan sjukvårdsdistrikten och de coronasamordningsgrupper som inledde sin verksamhet i detta sammanhang kunde ge rekommendationer. Dessa regionala arbetsgrupper rapporterar varje vecka om pandemisituationen i sitt område och om begränsningsåtgärderna för pandemin till Institutet för hälsa och välfärd. Coronasamordningsgruppernas betydelse var stor även med tanke på regionförvaltningsverkets arbete.

I början av oktober 2020 hade pandemisituationen klart förvärrats inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde (RFV i

Västra och Inre Finland, 2020i). Genom beslut fattade av regionförvaltningsverket begränsades spridningen av den smittsamma sjukdomen i områdena. Besluten baserade sig på den lägesbild som sjukvårdsdistriktens coronasamordningsgrupper och THL har bildat samt på den expertis regionförvaltningsverkets regionförvaltningsläkare besitter. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020j). Den regionala beredskapskommitténs arbete ansågs viktigt. I och med arbetet kunde man föra information från regionen till nationell nivå som stöd för beslutsfattandet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020k.)

När pandemin förlängdes fortsatte beredskapskommitténs sammanträden år 2021 ungefär varannan vecka, sammanlagt hölls 20 möten under 2021. Alla beredskapskommitténs möten under störningssituationen var distansmöten. På mötena var det viktigt att berätta om tysta signaler som organisationerna observerat och eventuella oroväckande utvecklingstrender om olika händelser eller faktorer som påverkar säkerheten. Man skrev promemorior om mötena och publicerade också korta meddelanden om dem på finska och svenska. Finland övergick för andra gången till undantagsförhållanden under tiden 1.3–27.4.2021 då sjukdomsläget förvärrades på nytt (Riksdagen, 2021; Beredskapslagen 1552/2011, 3 § 5 punkten).

6.2. Valfärds- och säkerhetsteman just nu

Samarbetsgruppen för övergripande säkerhet sammanträder numera 2–3 gånger per år och välfärdsforumets möten hålls vid behov. Temagruppernas och utvecklingsnätverkens möten som organiserats i anslutning till det regionala välfärdsforumet har under årens lopp hållits vid behov, men också allmänt på mötesdagen för samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten. Under 2012–2015 fungerade temagrupperna och -nätverken till exempel intensivt i anslutning till samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten och senare i samband med det avvecklade sekretariatet. För närvarande presenteras temagrupperna och utvecklingsnätverken i anslutning till välfärdsforumet på bild 4.

Bild 4 Temagrupper och utvecklingsnätverk för närvarande

- Förebyggande av rusmedelsskador och främjande av hälsa (PETE)
- Förebyggande av våld
- Trafiksäkerhet
- Säkerhetskommunikation
- Medborgarnas kriställighet och stöd i kris (HEHU)
- Evenemangsäkerhet
- Säkerhetsnätverket för uppväxt- och inläringssamfunden
- Nätverket Säker barndom och ungdom
- Ett tryggt åldrande
- En trygg arbetsplats (inkl. företagssäkerhet)
- Omfattande inresa och integration
- Säkerhetskompetens och -ledning

En del av grupperna är aktiva, andra har till sin natur varit mer uppgiftsbaserade och de har inte varit aktiva under den senaste tiden. För närvarande sammanträder regelbundet temagrupper under välfärdsforumet till exempel arbetsgruppen för förebyggande av rusmedelsskador och främjande av hälsa (PETE), temagruppen för förebyggande av våld, medborgarnas kriställighet och mentala vård (HEHU), säkerhetsnätverken i tillväxt- och inläringssamfunden samt omfattande inresa och integration (RFV i Västra och Inre Finland, 2021c).

Gruppen för förebyggande av rusmedel och hälsofrämjande har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde följa det arbete för förebyggande av rusmedelsskador och det övriga arbetet för att främja hälsa och välfärd som genomförs i regionen och kommunerna samt att stödja den regionala styrningen och förhandstillsynen av det förebyggande rusmedelsarbetet och främjandet av hälsan vid regionförvaltningsverket. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020a.) De allmänna målen för temagruppen för förebyggande av våld är att förebygga våld i nära relationer och stödja verkställandet av Istanbulkonventionen i kommunerna och de framtida välfärdsområdena (Social- och hälsovårdsministeriet, 2017). Dessutom stöds verkställandet av åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings i kommunerna och de framtida välfärdsområdena samt den lokala säkerhetsplaneringen till ovan nämnda delar (Inrikesministeriet, 2019a; RFV i Västra och Inre Finland, 2021b). Dessutom samlar gruppen in en regional säkerhetslägesbild av ovan nämnda delområden (LSSAVI, 2021a). Både arbetsgruppen för förebyggande av rusmedel och främjandet av hälsa och temagruppen för förebyggande av våld består av experter från olika organisationer och organisationer inom ämbetsverkets verksamhetsområde. Uppgifterna inom temagruppen Krisuthållighet och psykiskt stöd för medborgarna fokuserar som namnet säger på temat medborgarnas resiliens, dvs. intellektuella kapacitet.

Inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde finns tre säkerhetsnätverk för tillväxt- och inlärningssamfunden (landskapen Östergötland, Birkaland och Mellersta Finland). Dessa nätverk representerar hela utbildningsfältet från småbarnsfostran till högskolorna och beredskapen är kontinuerligt ett tema i nätverken. Nätverken samlas några gånger om året. (RFV i Västra och Inre Finland, 2021.)

Briefen om omfattande inresa fungerar som en del av samarbetet kring den övergripande säkerheten. Deras uppgift är att upprätthålla lägesbilden i fråga om inresa och integration. I brieferna uppdateras lägesbilden för såväl den europeiska som den finländska asylsökningen med fokus på situationen inom myndighetens verksamhetsområde. Dessutom lyfts eventuella utmaningar och reaktionsbehov fram. (RFV i Västra och Inre Finland, 2018c.) I anslutning till massinvandring och integration ordnas briefar med två månaders mellanrum. Tidigare samlades de månatligen (RFV i Västra och Inre Finland, 2018c). I briefen finns representanter för myndigheterna i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde och deras aktörer som arbetar med gruppens teman eller tangerar dem i sina uppgifter (RFV i Västra och Inre Finland, 2017e).

Utöver ovan nämnda temagrupper och utvecklingsnätverk kan man anse att även andra grupper som organiserats på olika sätt vid ämbetsverket tangerar säkerhetsfrågor i sin verksamhet. Ett exempel på en sådan grupp är forumet för gårdstillsyn och tillståndsovervakning, som fungerar som plattform för informationsstyrning samt som kanal för informationsutbyte mellan representanter för myndigheter och producentorganisationer. (Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, 2021.) Forumet för gårdstillsyn och tillståndstillsyn har som verksamhetssätt att träffa representanter för näringen och öka interaktionen om både regionförvaltningsverkets och näringens representanters uppgifter och mål.

7. Regionala beredskapsövningar och försvarskurser

7.1. Regionala beredskapsövningar

Genom regionala beredskapsövningar utvecklas de regionala aktörernas egen beredskap och beredskap samt samarbete för störningssituationer och undantagsförhållanden. Beredskapsövningarna fungerar också som utmärkta övningsplattformar för samarbetet inom den övergripande säkerheten (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b). Beredskapsövningarna är beredskapsverktyg som involverar alla aktörer som har en roll i beredskapen inför störningar och undantagsförhållanden. I övningarna deltar såväl myndigheter, kommuner, tredje sektorn som representanter för näringslivet. I en del beredskapsövningar har också medborgare deltagit.

Bakgrundsbilden för beredskapsövningarna fokuserar på att sköta långvariga störningssituationer och förbereda sig för dem. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017b.) Fram till 2017 har beredskapsövningar inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde i regel ordnats varje år, dock i den tre år långa cykeln i Mellersta Finland, Birkaland och områdets tre österbottniska landskap, dvs. Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b.) År 2018 kunde beredskapsövningen inte ordnas. Från och med 2019 övergick man till att ordna beredskapsövningar samtidigt i fem landskap. Under beredskapsövningarna 2014–2017 har RFV i Västra och Inre Finland använt en mångsidig observatörs-/observationsgrupp i beredskapsövningarna för att samla in observationer för att skapa ett beredskapsövningskoncept och öka kunskapen om statsförvaltningens regionala beredskapsövningar och deras mål. Utöver representanter för betydande inhemska aktörer har även utländska aktörer deltagit i beredskapsövningarna. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014e).

7.1.1. Bekant med cybersäkerhet

År 2013 ordnade RFV i Västra och Inre Finland beredskapsövningen POHJABOTTEN13, där man för första gången använde en övningsmodell av seminarie-typ. Övningen var riktad till landskapen Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten. År 2014 genomfördes PIRKKA14, en beredskapsövning som ordnades samtidigt som försvarsmaktens lokalförvarsövning WANAJA14. Temat för beredskapsövningen var beredskap för omfattande cyberangrepp och hybridpåverkning. Ur kommunernas synvinkel möjliggjorde samtidig träning en bredbasig och realistisk övningsmiljö. Tack vare samtidiga beredskapsövningar, en tillräcklig gemensam bakgrundsbeskrivning och ett nära samarbete kunde man effektivare än vanligt testa även det civila samhällets beredskap i förhållande till det militära försvaret. Under övningen testade regionförvaltningsverket bland annat sitt övergripande säkerhetskoncept, beredskapsarrangemangen inom dagligvaruförsörjningen samt kriskommunikationen. I övningen deltog för första gången ett medborgarråd som genomfördes i samarbete med Vasa universitet. (RFV i Västra och Inre Finland, 2014b.) Med hjälp av ett medborgarråd fick RFV i

Västra och Inre Finlands uppgift att samordna beredskapen för första gången en direkt känsla för medborgarperspektivet. Evenemanget och åtgärderna efter det gav utvecklingen av beredskapsövningarna en spark framåt i större utsträckning än tidigare även med beaktande av medborgarna. Det är bra för medborgarna att veta mer om myndigheternas och olika aktörers beredskapsövningar och även för myndigheterna är det viktigt att veta på vilket sätt medborgarna förhåller sig till sin beredskap och beredskap som en del av helheten. Utifrån materialet från medborgarrådet utarbetades en vetenskaplig artikel som granskade om en medborgarorienterad politik och deliberation är möjlig i säkerhetsfrågor. Forskningsmaterialet bestod huvudsakligen av intervjuer och "officiella genmälen till medborgarrådets uttalande" (Reso & Virta, 2016).

Beredskapsövningen KESKI15 ordnades under 2015 och målområdet var kommunerna, myndigheterna, den kritiska infrastrukturen och andra centrala aktörer i landskapet Mellersta Finland. Temat för beredskapsövningen var cybersäkerhet och bekämpning av cyberattacker och de egentliga övningsdagarna hölls i början av november. Enligt bakgrundsbeskrivningen för beredskapsövningen drabbades kommunernas, statens och försvarsmaktens samhälleligt betydande system av skadlig cyberpåverkan. Utöver cyberattacken förekom i lägesbilden verksamhet som verkade vara systematisk sabotage. I övningen sökte man svar på hur kommunerna skulle agera i en sådan situation. Under övningen övade man på att skapa en lägesbild och att ledningsarrangemangen fungerar. Som en del av övningen KESKI15 genomfördes också en DVD som baserade sig på beredskapsövningens bakgrundssituation och imiterade en extra nyhetssändning till följd av en omfattande cyberattack. (RFV i Västra och Inre Finland, 2015a.)

Beredskapsövningen 2016 genomfördes i de tre landskapen i Österbotten, Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten, i början av november. Bakgrundssituationen för beredskapsövningen PohjaBotten16 är cyberpåverkan och åtgärder av en statlig aktör utanför Finland för att rubba ordningen och säkerheten i samhället. Till den regionala beredskapsövningen hade kopplats separata övningar (s.k. "bakåtövningar") som byggts upp på initiativ av olika myndigheter och som utnyttjade samma bakgrundsbeskrivning för beredskapsövningen. Dessa separata övningar genomfördes i hamnarna i Karleby och Vasa och under dem övades bland annat den lokala nödsituationen med strålrisk och situationen med olaglig inresa. Det centrala i beredskapsövningen var att hålla samhället stabilt i svåra störningssituationer, till och med under undantagsförhållanden. Övningen hade också egna avsnitt om kommuninvånarnas välbefinnande, mental kriställighet och till exempel säkerheten vid läroanstalter. (RFV i Västra och Inre Finland, 2016e.) I beredskapsövningen deltog observatörer från till exempel Sverige, Västerbottens Länsstyrelse (RFV i Västra och Inre Finland, 2016h).

I anslutning till beredskapsövningen PohjaBotten16 ordnades just innan sommaren 2016 ett så kallat säkerhetscafé i Seinäjoki. Målet med säkerhetscaféet var att erbjuda medborgarna möjlighet att delta i utvecklingen av den samhälleliga säkerheten. Utifrån diskussionerna i Säkerhetscaféet utarbetades ett gemensamt ställningstagande av deltagarna, som man bad myndigheterna och beslutsfattarna svara på. (Vasa universitet, 2016.) Säkerhetscaféet i Seinäjoki var en del av forskningsprojektet medborgarsamhällets roll i försvaret, som finansiera-

des av Försvarsmaktens vetenskapliga delegation (MATINE). Syftet med projektet var att utveckla innovativa verktyg för myndigheterna för växelverkan och reflektion mellan dem och medborgarna. (Vasa universitet, 2016a, s. 2.) Säkerhetscaféet i Seinäjoki genomfördes i samarbete mellan Vasa och Tammerfors universitet, Försvarshögskolan och RFV i Västra och Inre Finland. I genomförandet deltog dessutom representanter från polisinrättningen i Österbotten, Försvarsmaktens regionalbyrå i Österbotten och Södra Österbottens räddningsverk. (Vasa universitet, 2016b, s. 5.) Även materialet från säkerhetscaféet i Seinäjoki granskades som en del av ett forskningsprojekt där man undersökte de funktionella möjligheter och utmaningar som den deliberativa demokratin erbjuder inom säkerhets- och försvarsområdena. Säkerhetscaféet i Seinäjoki var en av tre säkerhetscaféer som genomfördes inom ramen för projektet. (Reso & övriga, 2017.)

7.1.2. Hybrid- och informationspåverkan är aktuell

Pirkka17-beredskapsövningen i Birkaland ordnades 2017 och de egentliga övningsdagarna hölls 7–9.11.2017. Övningen genomfördes samtidigt och i samarbete med beredskapsövningen Häme17 vid Regionförvaltningsverket i Södra Finland och Pansarbrigadens lokala försvarsövning med en gemensam bakgrundsbeskrivning och ändamålsenliga samarbetsdelar. Scenariot för beredskapsövningen var det kraftigt skärpta internationella läget. I övningen granskades störningssituationen under normala förhållanden. Temat för övningen var hybridpåverkan och tillhörande element såsom informationspåverkan. Övningen fokuserade på att sköta uppgifter med normala befogenheter. Övningen var en fortsättning på tidigare års beredskapsövningar. Beredskapsövningen innehöll orientering i övningen i form av evenemang och förhandsuppgifter. Hittills hade beredskapsövningarna huvudsakligen hållits som seminarie- och skrivbordsövningar. I den här övningen användes en kommersiell övningsplattform, med hjälp av vilken praktikanterna fick flera uppgifter för att svara på övningsdagen och praktikanterna fick informationspåverkan som byggts upp organisations- och ortsvis från många olika verklighetstroga kommunikationskanaler. Övningen stöddes av Försvarshögskolans militärprofessor som erbjöd en utmärkt syn på och föreställningar om illvillig påverkan, trollande. Således genomfördes beredskapsövningen Pirkka17 med beaktande av målen som en välfungerande övning med fokus på att svara på informationspåverkan. (RFV i Västra och Inre Finland, 2017c.)

7.1.3. Landskaps- och vårdreformen snackisar – befolkningsskyddsplanerna i skick inom hela verksamhetsområdet för RFV i Västra och Inre Finland

År 2018 hölls ingen beredskapsövning, utan man fokuserade på de uppgifter som landskaps- och vårdreformsprojektet och regionförvaltningsreformen krävde. Beredskapsövningen 2019 fokuserade på planeringen av befolkningsskyddet och genomfördes som en beredskapsövning i form av utbildning och övningar inom befolkningsskyddet under hela året. De egentliga övningsdagarna hölls samtidigt i hela regionförvaltningsverkets verksamhetsområde i slutet av november i landskapen Södra Österbotten, Mellersta Österbotten, Österbotten,

Mellersta Finland och Birkaland. Målgruppen för övningen var de centrala aktörerna i området som deltar i befolkningsskyddsberedskapen. Syftet med övningen var att förbättra befolkningsskyddets beredskap genom att sätta sig in i befolkningsskyddshelheten, de olika aktörernas roller och samarbetsarrangemangen. Det var också ändamålsenligt att identifiera utvecklingsobjekt för befolkningsskyddsberedskapen och testa de arrangemang som skapats. Olika aktörer fick i samband med övningen stöd i att granska sina egna planer för befolkningsskyddet och andra förhandsarrangemang samt vid behov uppdatera dessa i samarbete med andra aktörer. Övningen genomfördes stegvis under 2019 och bestod av webinarieutbildningar, förhandsuppgifter, övningsdagar i november och responsdagar. (RFV i Västra och Inre Finland, 2019.)

7.1.4. Beredskapsdagarna i skuggan av coronapandemin

När coronapandemin begränsade ordnandet av beredskapsövningen ordnades beredskapsdagar i varje centralstad inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde i november 2020. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020). Beredskapsdagarna genomfördes på distans på grund av den rådande situationen. Huvudteman under beredskapsdagen var befolkningsskydd, pandemi och smittsamma sjukdomar, lägesbild och försörjningsberedskap. Under dagen fick man förslag på teman från såväl statsförvaltningen som regionala aktörer. Beredskapsdagarna bereddes tillsammans med räddningsverken och sjukvårdsdistrikten. (RFV i Västra och Inre Finland, 2020h.)

7.1.5. Beredskap vid en nödsituation med strålrisk

Temat för beredskapsövningen 2021 var beredskap vid en nödsituation med strålrisk. Syftet med övningen var att uppdatera beredskapsplaneringen inför en strålningsolycka. Övningen riktades till kommuner, myndigheter, producenter av kritisk infrastruktur och tjänster samt aktörer inom tredje sektorn inom RFV i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde. Övningen planerades i samarbete med ministerierna, Strålsäkerhetscentralen, Livsmedelsverket och regionala aktörer. Övningen genomfördes stegvis under 2021 och helheten bestod av förhandsuppgifter och videoinspelningar som delades ut i samband med dem, webbseminarier som genomfördes tillsammans med Strålsäkerhetscentralen (STUK) under en hel dag på hösten, en orienteringsvideo som delades ut till praktikanterna och egentliga övningsdagar som hölls i september-oktober i varje landskap. Övningsdagen bestod av en webinariedel som genomfördes på distans under förmiddagen samt en övningsdel som varje deltagare genomförde på sin arbetsplats under eftermiddagen. Deltagarna i övningen fick stöd under övningsdagen på en interaktiv gemensam plattform (Padlet), där alla deltagares frågor och kommentarer kom fram i realtid för alla. Regionförvaltningsverkets expertgrupp samlade in svaren via de yrkespersoner som utsetts av de ämbetsverk och ministerier som stödde övningen och skrev svar på de frågor som ställdes. Plattformen började även fungera som diskussionsunderlag för deltagarna och även andra än arrangören kan ge svar, varvid det ömsesidiga samarbetet uppstod som en biprodukt av användningen av plattformen. Deltagarna sammanställde respons om övningen, frågorna under övningsdagen samlades i en fil och deltagarna ombads även att ge separat respons om övningen. Allt detta material användes för responsdagens respons och övningsrapport samt för att

sammanställa utvecklingsförslag riktade till ministerierna och de centrala ämbetsverken. (RFV i Västra och Inre Finland, 2021a.)

7.2. Regionala försvarskurser

Regionförvaltningsverket ordnar årligen regionala försvarskurser i samarbete med försvarsmakten. Målet med kurserna är att ge deltagarna en allmän bild av grunderna för Finlands säkerhetspolitik, försvarsarrangemangen och beredskapen inom olika områden, presentera de centrala regionala och lokala organisationerna inom försvaret och befolkningsskyddet samt deras uppgifter och handlingsberedskap särskilt under undantagsförhållanden. Kursernas ändamål är även att främja samarbetet mellan myndigheterna i området och andra ledande personer samt deras aktionsberedskap under normala förhållanden och undantagsförhållanden. Till de fem dagar långa grundkurserna i regionalt försvar kallas representanter för näringslivet, statens regionala och lokala myndigheter, kommunerna, kyrkan, medierna, organisationerna och försvarsmakten. Efter grundkursen ordnas fortsättningskurser för samma målgrupp om några år (RFV i Västra och Inre Finland, 2012a). Separata 1–2 dagar långa specialkurser inom det regionala försvaret om aktuella ämnen ordnas för målgrupperna enligt temat vid behov.

De regionala försvarskurser som genomförts i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område 2010–2021 beskrivs i detta kapitel i tabellform (tabell 1). I tabellen finns antalet anordnade grundkurser, fortsättningskurser och specialkurser vid granskningstidpunkten, dvs. 2010–2021, antalet personer som deltagit i kurserna samt specialkursernas teman. Regionala försvarskurser ordnas årligen gemensamt för landskapen i Österbotten och i Birkaland. Vartannat år ordnas en motsvarande regional försvarskurs i Mellersta Finland. Specialkurser ordnas enligt behov. På grund av Covid-19-pandemin kunde försvarskurser inte ordnas mellan mars 2020 och augusti 2021.

Tabell 1 Regionala försvarskurser, fortsättnings- och specialkurser 2010–2021.

Kurs	Antal kurser	Deltagare	Tema
Regional försvarskurs	23	1579	-
Fortsättningskurs inom regionalt försvar	14	888	-
Specialkurs inom regionalt försvar	8	400	Myndighetssamarbete, cybersäkerhet, landskaps- och vårdreformen, tekniska sektorn och infrastruktur, små-

			barnspedagogik, läro- anstalter på andra sta- diet
--	--	--	--

8. Utveckling av samarbetet inom den övergripande säkerheten

Hösten 2021 genomfördes intervjuer med intressentgrupper för att utveckla samarbetet inom den övergripande säkerheten. Syftet med intervjuerna var att höra intressentgruppernas tankar om det övergripande säkerhetsarbetet i området och lyfta fram utvecklingsperspektiven för det övergripande säkerhetsarbetet. Det ansågs nödvändigt att samla intervjumaterialet som stöd för utvecklingen av det övergripande säkerhetsarbetet och som grund för en eventuell ny övergripande säkerhetsstrategi. Tio intressenter som aktivt deltagit i samarbetet kring den övergripande säkerheten intervjuades. Två aktörer som aktivt deltagit i intressentgruppsarbetet bads med i intervjuerna. Aktörerna intervjuades samtidigt för varje intressentgrupp. Således var antalet intervjuer sammanlagt tio och i intervjuerna deltog sammanlagt tjugo intressentgruppsrepresentanter som aktivt deltagit i samarbetet kring den övergripande säkerheten. Representanter för Tullen, Gränsbevakningsväsendet, räddningsverket, polisen, försvarsmakten, NTM-centralen, sjukvårdsdistriktet, landskapsförbundet, FRK och stiftet intervjuades. Analysen av intervjun presenteras anonymt. Det fanns sammanlagt åtta intervjufrågor. Intervjun byggdes upp kring ramen nedan (tabell 2).

Tabell 2 intervjufrågor

1.	Vad innebär den övergripande säkerheten för er organisation och era anställda?
2.	Ni har deltagit aktivt i den övergripande säkerhetsverksamheten som koordineras av RFV i Västra och Inre Finland. Har verksamheten motsvarat era förväntningar?
3.	Hurdan nytta har ni haft av samarbetet inom den övergripande säkerheten?
4.	Vad anser ni att saknas? Vad tycker ni har fungerat?
5.	På vilket sätt genomsyrar den övergripande säkerheten lokala, regionala och nationella aktörer?
6.	Vad anser ni kunde göras för att hitta en bättre koppling mellan olika aktörer (branscher & förvaltningsområden, förvaltningsnivåer)?
7.	Om en ny regional övergripande säkerhetsstrategi utarbetas i samarbetet kring den övergripande säkerheten, vad anser ni att strategins centrala innehåll skulle vara?
8.	Hur anser ni att det regionala övergripande säkerhetsarbetet bäst skulle främjas under de kommande 5–10 åren?

Det insamlade intervjumaterialet analyserades med hjälp av följande analysfrågor:

- Vad tyckte intressentgruppernas representanter om RFV i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsarbete?
- Vad upplevde intressentgruppernas representanter att de fått ut av det övergripande säkerhetsarbetet och vad upplevde de att de inte hade fått?
- Vad föreslog representanterna för intressentgrupperna om utarbetandet av en regional övergripande säkerhetsstrategi?
- Vad föreslog intressentgruppernas representanter på frågan om framtiden för samarbetet?

Materialet behandlades med metoder för kvalitativ innehållsanalys. I materialet letade man med hjälp av teman efter gemensamma drag som lyftes fram ur materialet. Syftet med temat är att genom att kombinera materialet hitta regelverk eller likheter mellan olika klasser. (Puusa, 2020, s. 153.) Samtidigt beaktas också skillnader och motsättningar som framgår av materialet.

Det är anmärkningsvärt att även om RFV i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsarbete behandlades i intervjuerna 2010–2021, var svaren delvis på grund av intervjutidpunkten (hösten 2021) koncentrerade till utvärderingen av händelserna under de senaste åren och i synnerhet till samarbetet under coronapandemin, dvs. de två senaste åren.

8.1. Intressentgruppernas synpunkter på RFV i Västra och Inre Finlands övergripande säkerhetsarbete

De intervjuade fick frågan om verksamheten inom den övergripande säkerheten som koordinerades av RFV i Västra och Inre Finland har motsvarat deras förväntningar. Det gavs tre typer av svar på frågan. En del av de intervjuade berättade att verksamheten motsvarade deras förväntningar. En del av de intervjuade konstaterade att det finns verksamhet och att den inte har motsvarat förväntningarna. Dessutom berättade en del av de intervjuade att de inte hade några egentliga förhandsförväntningar på verksamheten, men att de upplevde att verksamheten ungefär var såsom de antagit. Dessa tre typer av svar fördelades mycket jämnt. Ingen av de intervjuade framförde att verksamheten inte alls motsvarade deras förväntningar.

8.1.2. Behovet av samordning är uppenbart

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland koordinerar samarbetet inom den övergripande säkerheten inom sitt område. Hälften av intressentgrupperna lyfte fram sina tankar om samordning i intervjuerna. En av de intervjuade berättade till exempel att verksamheten vid RFV i Västra och Inre Finlands påminde om tidigare verksamhet under länsstyrelserna, då landshövdingen bjöd in de centrala aktörerna till ett gemensamt bord och ärendena främjades i samarbete.

En av de intervjuade ansåg att Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands grepp var bra på att samordna, eftersom det upplevde att RFV i Västra och Inre Finland inte bara hade reagerat utan också haft tankar som verket ville föra

vidare. Några av de intervjuade hade å sin sida önskat mer samordning. En instans uppgav till exempel att den upplevt att helheten blivit för mycket planering på högre nivå. Enligt instansen är det lång väg att föra filosofin på högre nivå till gräsrotsnivå och däremellan saknas samordning, arbetsfördelning och arbetsplanering.

Coronapandemin lyftes fram i nästan alla svar som gällde samordningen. En av de intervjuade hade fått den uppfattningen att RFV i den rådande situationen var tvunget att samordna och förmedla information till centralförvaltningen, varvid RFV hade behövt få information från området. En annan intervjuad ansåg att samordningen som verksamhet hade hamnat i centrum under coronapandemin. Enligt den intervjuade hade granskningen omfattat åtgärder på riksnivå, ärenden som samordnas regionalt samt hur informationen sprids. En av de intervjuade ansåg det vara nyttigt att RFV i och med coronakrisen hade tagit en mer samordnande roll och fungerat som sammankallare av aktörerna. Den intervjuade funderade över att detta kunde vara en sådan praktisk helhetskoordination som den hade saknat mycket. En annan intervjuad instans konstaterade att den behövde mer samordning även under tiden före pandemin. I några intervjuer diskuterades ställvis också de svårbegripliga anvisningarna under coronatiden och de utmaningar som detta medför.

8.1.3. Nätverkande – nya bekantskaper och fördjupning av gamla nätverk

När man frågade aktörerna om deras förväntningar på den övergripande säkerhetsverksamheten som samordnas av RFV i Västra och Inre Finland samt om fördelarna med samarbetet, lyftes samarbetets teman oftast fram i de intervjuades svar. Över hälften av de intervjuade intressentgrupperna lyfte i sina svar fram att bekanta sig med andra aktörer och bilda nätverk. Aktörerna berättade till exempel att de haft nytta av att utvidga sitt nätverk och bekanta sig med andra aktörer och deras uppgifter. Nätverksbildningen genom verksamheten upplevdes också som effektiv. En av de intervjuade konstaterade också att de befintliga kontakterna förbättrats i och med verksamheten. En annan av de intervjuade lyfte fram att man genom samarbete inom den övergripande säkerheten har kunnat skapa kontakt även med sådana aktörer som man tidigare inte diskuterat regelbundet med. En av de intervjuade ansåg det vara viktigt att man genom att bekanta sig med andra branscher och deras roller samt genom att lyssna på dem hade visat hur olika branscher också är knutna till den egna organisationens verksamhetsområde.

När aktörerna blev bekanta med varandra lyfte nästan hälften av de intervjuade fram nyttan av att de har vetat vem de ska kontakta även i andra ärenden. Till exempel framfördes det också av en instans att umgänget och kontakten med medarbetarna underlättades även på annat sätt än på formell organisationsnivå. Även det informationsutbyte som underlättades genom personliga bekantskaper ansågs viktigt.

8.1.4. Informationsutbyte – att presentera den egna organisationens uppgifter för andra och bli bekant med andra ansvarsområden

Nästan alla de intervjuade intressentgrupperna lyfte i sina svar fram informationsutbytet. Nästan alla av dessa intressentgrupper upplevde att de fått information genom samarbete inom den övergripande säkerheten. Det nämndes att man fått information exempelvis via samarbetssammanträden inom den övergripande säkerheten, organisationernas lägesrapporter som givits vid den regionala beredskapskommitténs möten samt under gemensamma övningar.

Coronapandemin och coronatidens inverkan lyftes fram i svaren på informationsutbytet hos över hälften av de intervjuade aktörerna. Pandemin gav sammankomsterna rytm från och med våren 2020, så informationsutbytet hade varit intensivt. En av de intervjuade hade upplevt mötena i anslutning till pandemin som informationsutbyte på bägge sidor. En annan instans som intervjuades berättade att produktionen och insamlingen av information under pandemin också belyste för organisationen vilken förvaltningsområdets uppfattning om situationen är. En av de instanser som intervjuades berättade vad gäller coronapandemin att de genom samarbete fått information om pandemins inverkan på andra aktörer. Den hade således ur de lägesöversikter som andra organisationer hade delat ut kunnat plocka ut sådant som kunde förväntas återspeglas även på deras område. En annan intressentgrupp ansåg uttryckligen att informationen från möten och övningar som ordnades före coronapandemin var nyttig, men upplevde däremot inte att till exempel den regionala beredskapskommitténs lägesrapporter gav konkret nytta för inriktningen av den egna verksamheten.

Hälften av de instanser som intervjuades lyfte också fram faktorer i anslutning till helhetsbilden eller lägesbilden i detta sammanhang. Genom samarbete inom den övergripande säkerheten hade man till exempel fått en aktuell lägesbild. En omfattande representation från samhällets olika delområden hade bidragit till att bilda sig en helhetsuppfattning om säkerhetsläget både inom området och i större utsträckning. En av de intervjuade lyfte fram den regionala beredskapskommitténs utvidgning i och med coronaviruset och ansåg att detta var bra med tanke på nätverksbildningen och upprätthållandet av den strategiska lägesbilden.

8.1.5. Samarbete och ökad förståelse

Samarbetsstrukturen för den övergripande säkerheten upplevdes öka den gemensamma verksamheten, samarbetet och nätverksbildningen mellan säkerhetsaktörerna. En av de intervjuade lyfte till exempel fram hur nätverksbaserat samarbete och medverkan i nätverket hade gett en utmärkt grund för samarbete mellan organisationerna. Några av de intervjuade lyfte fram att det också finns utvecklingsbehov i samarbetet. En aktör upplevde till exempel att det fortfarande behövs mycket gemensamt arbete och en slags draghjälp från regionförvaltningsverket som stöder arbetet. En annan av de intervjuade konstaterade å sin sida att samarbetet med andra aktörer kunde vara ännu effektivare.

Några av de intervjuade berättade att förståelsen har ökat i och med samarbetet kring den övergripande säkerheten. Dessutom hade samarbetet hjälpt till att skapa en helhetsbild av vad den övergripande säkerheten innehåller och hur den förstås av olika aktörer. Några intervjuade från olika branscher berättade att

de observerat skillnader i tankevärlden mellan olika aktörer. En intressentgrupp berättade att de upplevt att man i samarbetsnätverket hade förstått organisationens särdrag väl.

8.1.6. Olika samarbetsformer – när- och distansmöten

De intervjuade gjorde flera observationer om växelverkan mellan aktörerna med tanke på sammanträdanden. En av de intervjuade beskrev till exempel samarbetet inom den övergripande säkerheten som ett utmärkt forum för det dagliga livet och varandet, där man kan diskutera den övergripande säkerheten och säkerheten överlag. Även några andra intervjuade lyfte fram teman med anknytning till interaktion som bra sidor med sammankomsterna. Såsom att ställa frågor, lyssna, fundera tillsammans samt lyfta fram goda idéer och tankar. En av de intervjuade framförde också som en viktig aspekt att samarbetet inom den övergripande säkerheten hade gjort det möjligt för organisationen att presentera betydelsen av den egna organisationens kärnuppgift i forumet. I många svar betonades vikten av att på en och samma gång få fram den egna organisationens uppgifter för många olika samarbetsparter.

Olika expertanföranden på mötena ansågs också vara till fördel för samarbetet kring den övergripande säkerheten. Expertanföranden, inledningsanföranden och informationsinslag fick positiv respons av nästan hälften av de instanser som intervjuades i detta sammanhang. Expertanföranden ansågs vara allmänbildande, intressanta och ge bakgrundsinformation samt vara bra med tanke på den allmänna lägesbilden.

Samarbetet kring den övergripande säkerheten har under den senaste tiden koncentrerats särskilt till den regionala beredskapskommitténs möten. De regionala beredskapskommitténs möten angående coronavården fick positiv respons av några aktörer i detta sammanhang. En av de intervjuade upplevde att beredskapskommitténs möten var mer betydelsefulla i början av coronapandemin, men när coronasituationen lättade något har man fått mer allmän information under mötena än egentlig information om samordningen av beredskapen. En annan av de intervjuade påpekade att behandlingen av coronapandemin i samarbete har tagit plats för behandling av andra hotbilder.

Nästan hälften av deltagarna uppmärksammade i detta sammanhang de instanser som deltog i beredskapskommitténs möten. Deltagargruppen ansågs vara mycket omfattande. En av de intervjuade påpekade att alla myndigheter i området är representerade i verksamheten tillsammans med andra aktörer. I intervjuerna framkom också behov av att bedöma tredje sektorns delaktighet både i samarbetsgruppen för övergripande säkerhet och i beredskapskommittén.

I några intervjuer i detta sammanhang nämndes också distansmöten under coronatiden. Även om mötena upplevdes som nödvändiga framkom det att det saknades en omedelbar diskussion under distansmötena. En av de intervjuade konstaterade att betydelsen av närvaromöten och eventuella friare sammankomster inte får underskattas. Å andra sidan lyfte en annan intervjuad också fram att det tidigare på grund av ett närvaromöte på några timmar inte alltid varit förnuftigt att resa, vilket kan ha lett till att man inte har varit närvarande på mötena.

8.1.7. Samordning av beredskapen och utbildning

I detta sammanhang lyfte några av respondenterna i intervjun fram regionala beredskapsövningar och regionala försvarskurser, fortsättningskurser och specialkurser som fördelar med samarbetet inom den övergripande säkerheten. En av de intervjuade ansåg att de regionala försvarskurserna var ett utmärkt system att få berätta för människor med olika bakgrund vad den övergripande säkerheten är. Olika försvarskurser skapar enligt de intervjuade en konkret och lätt plats för möten, diskussioner och överenskommelse om kommande planer. När det gäller regionala beredskapsövningar ansåg en av de intervjuade att samarbetet ger nytta genom att beredskapsövningarna öppnar ögonen för säkerhetsaktörerna och att organisationen också har fått delta i planeringen av beredskapsövningen. En av de intervjuade lyfte fram längtan efter fysiska övningar i stället för skrivbordsövningar. En annan instans som intervjuades uppgav att övningarna var bra när man samlades live.

8.2. Vad man har fått ut av det övergripande säkerhetsarbetet och vad man har saknat

De intervjuade tillfrågades vad de ansåg ha fungerat i samarbetet inom den övergripande säkerheten och vad som saknades. Svaren överlappade delvis de analyserade svaren i kapitel 8.1 eller tangerade dem.

8.2.1. Gemensam verksamhet, samarbete och samordning

De intervjuade fäste åter uppmärksamhet vid till exempel gemensam verksamhet och samarbete. En av de intervjuade instanserna ansåg till exempel att det är nyttigt för verksamheten att RFV är som ett paraply som samlar aktörerna och låter dem fundera och agera. Även i detta sammanhang fick man en kommentar om till exempel den möjlighet som det övergripande säkerhetsarbetet erbjuder att nätverka med andra aktörer. Särskilt möjligheten att träffa varandra live upplevdes effektivisera nätverksbildningen.

En av de intervjuade påpekade att det inte nödvändigtvis alltid har varit lätt för regionförvaltningsverket att skapa en regional verksamhet i ett samhälle som präglas av förändringar, till exempel med hänvisning till beredningen av vård- och landskapsreformen samt välfärdsområdet under tidigare år. Den intervjuade ansåg att det under regionförvaltningsverkets existens har förekommit förändringar och tider som så att säga har dragit åt olika håll. Den intervjuade upplevde att samarbetet med RFV är intensivt och att det har en bra, öppen dialog med RFV och att samarbetspraxisen fungerar. En annan instans som intervjuades uttryckte i sin tur ett behov av att skärpa samarbetet.

En av de intervjuade saknade ett gemensamt tema och gemensam handledning som tydligt skulle gå genom statsförvaltningen. Den intervjuade önskade att verksamheten skulle samordnas mer på nationell nivå till exempel i fråga om övningar. Därför skulle aktörerna ha bättre förhandsinformation om vad andra aktörer har planerat. En av de intervjuade lyfte fram att de saknade en introduktion i samarbetet inom den övergripande säkerheten på förhand.

8.2.2. Mötespraxis och beredskap

Frågor om mötena var de mest kommenterade i detta sammanhang. Några av de intervjuade berättade att de tyckte att mötet fungerade tekniskt sett: aktörerna har samlats och till exempel gått igenom lägesöversikterna. Många upplevde även att det satts ner omsorg på sakkunniginläggen under mötena. En av de intervjuade ansåg att man i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område har lyckats göra saker som är typiska för området: temana har varit lyckade och lämpliga för området.

En av de intervjuade lyfte fram att man i fråga om forumen för övergripande säkerhet ibland kunde träffas till exempel enbart för att testa hur kontakterna fungerar. Den intervjuade lyfte fram att det också är viktigt att fundera på och testa hur man ska gå till väga i en krissituation där det inte är möjligt att använda till exempel e-post eller samarbetsverktyg.

Några av de intervjuade intressentgrupperna lyfte fram bristen på närvaromöten och -övningar som en brist. För att stärka interaktionen skulle en av de intervjuade till exempel ha önskat att datanäten hade förbättrats och att kamerorna hade använts mer vid distansmöten samt att smågruppsamtalen var fria. En fri diskussion mellan olika aktörer ansågs berikande. En av de intervjuade berättade att samarbetet erbjöd en möjlighet att delta i planeringen av beredskapsövningarna och en möjlighet att öva tillsammans. En annan intervjuad berättade att de grävt fram fysiska element till beredskapsövningarna och hur de brister, goda observationer och lärdomar som observerats under övningarna förankras i organisationernas praxis.

Den regionala beredskapskommitténs möten fick också i detta sammanhang kommentarer från hälften av de intervjuade. Några av de intervjuade ansåg uttryckligen att mötena inom den regionala beredskapskommittén fungerat bra. En av de intervjuade berättade att de anser att atmosfären på mötena är god och konstruktiv och att mötesordförandens förmåga att lotsa även distansmöten är en förutsättning för att mötena ska lyckas. Den intervjuade konstaterade att möten på den virtuella plattformen fungerat så bra som det har varit möjligt under pandemin. En annan intervjuad instans upplevde att mötena hade haft större betydelse i början av coronapandemin än när pandemin började lindras något.

Den regionala beredskapskommitténs möten kritiserades av några instanser till exempel för den långa organiseringen i början av mötet, då deltagarnas närvaro och förbindelserna kollades. Likaså väckte den täta mötestakten, åtminstone i början av störningssituationen, kritik, även om den å andra sidan konstaterades ha främjat informationsflödet. Som utvecklingsförslag till det förstnämnda föreslogs att namnuppropet i början av organiseringen skulle slopas. Detta har senare genomförts och deltagarnas rätt att delta i mötet kontrolleras i namnlistan. eTUVÉ-programmet som användes vid mötena fick kritik. En av de intervjuade beskrev till exempel systemet som en trygg miljö men med dålig användbarhet och dåliga funktioner. Den intervjuade identifierade behovet av ett enklare system för informationsdelning.

I fråga om innehållet lyfte en av de intervjuade fram till exempel att den så kallade mjuka säkerheten har hamnat något i bakgrunden under coronapandemin. Den intervjuade föreslog att man kunde ta med denna betoning, dock med insikt om att en del av aktörerna inte har en särskilt stark koppling till detta.

8.2.3. Sammansättningen väckte diskussion

Nästan hälften av de intervjuade intressentgrupperna kommenterade också aktörgruppen när de tillfrågades om ärenden som fungerat och saknats i samarbetet kring den övergripande säkerheten. Några av de intervjuade upplevde att gruppen av aktörer var så omfattande att de föreslog att gruppen av aktörer skulle skäras ned. En av de intervjuade föreslog till exempel att aktörgruppen skulle skäras ner under kriser. Den intervjuade föreslog att en mindre grupp aktörer kunde bestå av de säkerhetsaktörer som till exempel mer berörs av den pågående krisen. Över huvud taget motiverade en annan av de intervjuade behovet av tätning till exempel med brist på konkret information och sekretessbelagd myndighetsinformation. Dessa intervjuade föreslog att man kunde sammanträda mer sällan med en större sammansättning. En av de intervjuade funderade på om den fasta representationsplatsen för organisationerna i den regionala beredskapskommittén kunde ses som en utveckling i rätt riktning.

8.2.4. Störningar och undantagsförhållanden känner inga gränser

En av de intervjuade lyfte fram att statens regionförvaltningsstruktur är den mest avvikande av förvaltningsstrukturerna med flera landskap. Den intervjuade upplevde att detta försämrade regionförvaltningsstrukturen. Den intervjuade hade funderat över om det vore en bättre modell att samla aktörer inom den övergripande säkerheten i landskapen och inkludera RFV som expert i denna verksamhet. Ett sådant forum skulle medföra samarbete mellan aktörer på landskapsnivå, men å andra sidan måste någon eller några av dem ta ansvar för verksamheten. Den intervjuade ansåg att bristen på en aktör som granskar samordningen på landskapsnivå och den övergripande säkerheten är en svaghet.

Det upplevdes finnas skillnader mellan landskapen och granskningen av ett område större än ett landskap ansågs inte vara relevant i alla ärenden. Å andra sidan framfördes att störningssituationer och i synnerhet undantagsförhållanden berör flera landskap än bara ett, varvid det är nödvändigt att gemensamt behandla situationen i ett större område än landskapet. En annan instans som intervjuats lyfte å sin sida fram längtan efter en mer systematisk regional kontakt och hänvisade till det säkerhetsforum som saknades i området.

8.3. En eventuell regional övergripande säkerhetsstrategi

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland utarbetade en övergripande säkerhetsstrategi för sitt verksamhetsområde för 2012–2015. I intervjun tillfrågades representanterna för intressentgrupperna om det borde utarbetas en ny regional övergripande säkerhetsstrategi för det övergripande säkerhetssamarbetet och vilket det centrala innehållet i strategin enligt de intervjuade skulle vara.

När man frågade de intervjuade om utarbetandet av den regionala övergripande säkerhetsstrategin fick man många olika synpunkter på genomförandet av och innehållet i en eventuell strategi. Något över hälften av de intervjuade interressentgrupperna förhöll sig neutralt till en eventuell regional övergripande säkerhetsstrategi och koncentrerade sig närmast på att fundera över vilket innehåll strategin borde ha om den utarbetades. De övriga instanserna som intervjuades uttryckte ovisshet om huruvida det lönar sig att utarbeta en regional övergripande säkerhetsstrategi. En av de intervjuade uttryckte att det inte lönar sig att utarbeta en regional övergripande säkerhetsstrategi.

Även organisationsrepresentanterna kunde ha något olika perspektiv på temat, men synvinklarna ansågs i samförstånd komplettera varandra. Men även de som ifrågasatte strategin var i intervjun beredda att fundera på tekniska faktorer eller innehållsfrågor i en eventuell regional strategi för den övergripande säkerheten. Med tekniska faktorer avses i detta sammanhang till exempel hur strategin ska genomföras eller hur den skulle stå i relation till andra strategier.

8.3.1. Tankar om det tekniska genomförandet av strategin för den övergripande säkerheten

Det tekniska genomförandet av en eventuell regional strategi för den övergripande säkerheten lyfte fram resonemang till exempel om en nationell enhetlig ram, beaktandet av regionala särdrag samt konkretiseringen. Några av de intervjuade ansåg att om en regional övergripande säkerhetsstrategi utarbetas borde den ha en nationell ram som den stöder sig på. De intervjuade föreslog till exempel att en riksomfattande strategi för den övergripande säkerheten utarbetas och att innehållet i den riksomfattande säkerhetsstrategin ses över innan den regionala strategin utarbetas. En av de intervjuade motiverade behovet av en riksomfattande strategi till exempel med att globala kriser inte kan lösas regionalt. Även styrningen från många ministerier inom regionalförvaltningen och den sifofiering den orsakar lyftes fram. En intervjuad efterlyser tydlighet på nationell nivå, vilket gör det möjligt att ta de roller som behövs på regional nivå. En sammanställning av det väsentliga anses vara viktig och detta anses vara viktig av de styrande instanserna och de riksomfattande riktlinjerna för att undvika olika handlingssätt i olika områden. Några av de intervjuade påminde här om vikten av att de regionala strategierna är enhetliga.

Några aktörer önskade å sin sida att den eventuella regionala strategin för övergripande säkerhet uttryckligen skulle beakta regionens behov och verklighet. En av de intervjuade ansåg det till exempel ändamålsenligt att strategin har spelrum så att den möjliggör utrymme för regionala och lokala genomförandemodeller. Enligt den intervjuade skulle en bra strategi dessutom omfatta allokering av resurser som kan styra resultatet i önskad riktning. Enligt en av de intervjuade anses de största nyanserna i de regionala skillnaderna komma från näringslivet och försörjningsberedskapen.

En av de intervjuade understödde å sin sida inte alls utarbetandet av en regional strategi för den övergripande säkerheten. Den intervjuade motiverade detta med att man kan se enorma regionala skillnader om man vill se dem. Den intervjuade funderade på om det skulle vara fråga om en strategi eller snarare en åt-

gärdsförteckning om strategierna börjar vara mycket olika beroende på bostadsort. Den intervjuade ansåg att strategin borde vara enhetlig och att den lokala eller regionala aspekten i sin tur skulle synas i de åtgärder och prioriteringar som ligger i linje med strategin och konkretiseras i åtgärdsplanen. Den intervjuade ville dock inte ifrågasätta den regionala eller lokala identiteten, utan upplevde att identiteten måste identifieras, men att den inte borde bli dominerande i negativ bemärkelse. En annan intervjuad föreslog i sin tur också i detta sammanhang en lätt verksamhetsmodell på landskapsnivå, som på ett etablerat sätt skulle samla aktörer inom den övergripande säkerheten och samtidigt bidra till att sörja för kommunernas övergripande säkerhet.

Hälften av de instanser som intervjuades funderade i detta sammanhang på strategiernas praktiska närhet till olika infallsvinklar. Några aktörer upplevde till exempel att strategierna ofta var diffusa eller högtflygande. En av de intervjuade upplevde till exempel att strategierna ofta tenderar att förbli tänkande på högre nivå. Även den andra intervjuade lyfte fram att det är en lång väg från tänkande på högre nivå till förankring på gräsrotsnivå. Den intervjuade upplevde att det saknades koordination, arbetsfördelning och planering av hur den övergripande säkerheten omsätts i handling, dvs. verklig övergripande säkerhet mellan tänkandet på högre nivå och förankringen på gräsrotsnivå.

En del av de intervjuade som nämnde pragmatismen berättade direkt att de saknade konkreti i en eventuell regional strategi för den övergripande säkerheten, till exempel ett tydligt fokus och koppling till praktiska funktioner. Det efterlystes också att strategin ska vara aktuell och uppdateras. En aktör påpekade att om strategin skulle bli mycket konkret skulle den inte nödvändigtvis vara ett offentligt dokument. En annan aktör funderade över att det kunde vara utmanande för RFV att bygga upp en konkret strategi eller utarbeta en sådan strategi överlag, eftersom dess roll är mer övervakande och styrande. Dessutom funderade man på om RFV kunde anvisa tillräckligt med personalresurser för uppgiften.

8.3.2. Förslag till innehåll i den regionala strategin för den övergripande säkerheten

Några av de intervjuade föreslog att det centrala innehållet i den regionala strategin skulle utkristalliseras kring beredskapen och främjandet av den. Några av de intervjuade parterna ansåg det nödvändigt att granska aktörernas roller eller uppgifter och ansvar i strategin. Till exempel upplevde en av de intervjuade att det var nödvändigt att granska aktörernas uppgifter, ansvar och gränssnitt i beredskapen för att varje aktör ska känna till sitt ansvar. Några av de intervjuade instanserna framförde i sina svar att det är viktigt att strategin fokuserar på olika aktörers resurser i olika situationer samt på vilken nytta varje aktör skulle ha för helheten.

I intressentgruppernas svar framkom också i detta sammanhang gemensam verksamhet och samarbete samt praktik. En av de intervjuade betonade vikten av samarbete och lägesbild som regionala ärenden: varje aktör borde ha en uppfattning om hur man agerar i vilka situationer. Även en annan av de intervjuade upplevde det som viktigt att samarbetet mellan aktörerna, den starka interakt-

ionen, planmässigheten och praktiken inkluderas i strategin. En av de intervjuade önskade att strategin skulle ge aktörerna möjlighet att öva tillsammans, en annan betonade också att det är viktigt att kommunerna deltar i övningarna.

En av de intervjuade upplevde det som viktigt att centrala trender och vad trenderna eventuellt för med sig förutspås utgående från den övergripande säkerhetsstrategin. Utifrån dessa trender kunde man dra upp riktlinjer och blicka framåt. De intervjuade nämnde till exempel följande fenomen som den övergripande säkerhetsstrategin kunde fokusera på: bekämpning av pandemin, miljöfrågor, invandring, segregation, cybersäkerhet, utveckling av interaktions- och lägesbildsplattformar samt beredskap för störningar i el- och nätförbindelser. Krävande uppgifter är omfattande problem som utvecklas långsamt och vars observationer inte är på någons ansvar och ingen samordnar negativa utvecklingsförlopp som dessa. Som exempel nämndes den digitala miljöns indirekta konsekvenser för många frågor som gäller den inre säkerheten och säkerhetsfrågor på nationell nivå och som man borde kunna ta tag i även i regionen, men som ändå i första hand hör till centralförvaltningens styransvar. En av de intervjuade gjorde också en observation om att lagstiftningen ställvis släpar efter och att till exempel beredskapslagen för närvarande inte svarar särskilt väl på till exempel pandemier, hybridhot, desinformation eller medveten påverkan. Den intervjuade anser att denna typ av frågor borde beaktas mer i strategin.

Som en egen helhet urskildes dessutom teman med anknytning till vardagens säkerhet och förebyggande verksamhet, till exempel förhindrande av utslagning, förhindrande av mobbning i skolan, ungas välbefinnande och illamående samt ökad användning av narkotika. Enligt en av de intervjuade kunde regionförvaltningsverkets strategi ha en möjlighet att främja dessa teman.

8.4. Om framtiden för samarbetet inom den övergripande säkerheten

Utöver de synpunkter som hänför sig till strategin framförde de intervjuade många åsikter om framtiden för samarbetet över huvud taget inom den regionala övergripande säkerheten. De intervjuade tillfrågades till exempel hur den regionala övergripande säkerheten bäst kunde främjas under de kommande 5–10 åren. I följande avsnitt går vi igenom de intervjuade intressentgruppsaktörernas tankar och utvecklingsförslag om att främja samarbetet i framtiden.

8.4.1. Styrning, uppföljning och utvärdering, allokering av resurser

Några av de instanser som intervjuades funderade på handledning i sina svar. En av de intervjuade intressentgrupperna efterlyste tydlig styrning på både nationell nivå och RFV-nivå. En annan lyfte i sin tur fram att man måste komma ihåg att styrningen av varje förvaltningsområde kommer från annan ort än själva regionförvaltningsverket. En av de intervjuade understödde regionförvaltningsverkets tydligare styrande roll i inriktningen av den övergripande säkerhetsverksamheten inom den tredje sektorn, något på samma sätt som RFV verkar gentemot myndigheterna och kommunerna i regionen. En regional aktör som verkligen drar samman verksamheten från gräsrotsnivå, via olika aktörsnivåer ända till statsförvaltningen, upplevs som nödvändig. En annan av de intervjuade önskade

att regionförvaltningsverket skulle utöva "lätt påtryckning" för att organisationernas planer verkligen blir gjorda och övervakade.

En av de intervjuade intressentgrupperna lyfte också fram vikten av uppföljning och utvärdering av verksamheten. Genom uppföljningen kan man få saker att gå framåt, upptäcka brister, utvecklingsobjekt och saker som är i skick. Man bör inte heller glömma bedömningen av verksamhetens effektivitet. Dessutom föreslog en annan instans som intervjuades att regionförvaltningsverket med jämna mellanrum skulle ordna små enkäter för dem som deltagit i samarbetet. Den intervjuade föreslog att man i stället för alltför detaljerade frågor skulle ställa vissa standardiserade frågor till intressentgrupperna år efter år, till exempel hur något har utvecklats. På så sätt skulle det vara möjligt att följa upp kännedomen om myndighetsfältet.

I intervjuerna lyfte några intressenter också fram vikten av resurser. En aktör efterlyste till exempel tillräckliga och sakkunniga resurser för handledningsverksamheten och samarbetet och en annan önskade att man skulle fästa uppmärksamhet vid resursfördelningen i sin helhet, eftersom beredskapen kräver tid och pengar.

8.4.2. Främjande av den övergripande säkerheten, granskning av roller och strukturer

En av de intervjuade ansåg att den grundläggande frågan för främjandet av den övergripande säkerheten är hur beredskapen för den övergripande säkerheten kan förbättras inför nästa kris. En av de intervjuade lyfte fram att den övergripande säkerheten inte främjas av en silobaserad centralförvaltning och den begränsade funktionsförmågan hos dess operativa ledning. En annan av de intervjuade betonade betydelsen av tydliga roller: när var och en sköter sin egen roll kan det övergripande säkerhetsarbetet främjas genom rollerna.

Några av de intervjuade intressegrupperna efterlyste också tydligare roller. En av de intervjuade upplevde också behovet av att förtydliga helhetsbilden. Några intressentgrupper lyfte fram behovet av att granska strukturerna. En av de intervjuade ansåg det nödvändigt att utvärdera de utbildningsmässiga och interaktiva strukturerna. En av de intervjuade ansåg det nödvändigt att bedöma hur befintliga strukturer, såsom försvarskurser och gemensamma övningar, betjänar i fortsättningen. En annan instans som intervjuades önskade förtydligande av aktörernas roller men också förändringar på högre nivå. Enligt den intervjuade borde man på högre nivå fundera i "samstatsrådet", eftersom den övergripande säkerheten inte främjas av en silobaserad centralförvaltning eller dess operativa lednings begränsade funktionsförmåga. Enligt den intervjuade finns det därefter skäl att granska de statliga aktörernas och kommunalförvaltningens struktur, dvs. gå igenom hela aktörskedjan uppifrån och ner.

8.4.3. Samarbete, förståelse & växelverkan

Vad gäller den gemensamma verksamhetens och samarbetets framtid lyfte de intervjuade fram till exempel stödandet av samarbetet mellan myndigheterna i området. En av de intervjuade funderade till exempel på om regionförvaltnings-

verkens gemensamma krav på att myndigheterna i området ska förbättra samarbetsförmågan i fråga om brister skulle vara ett fungerande sätt. En annan aktör lyfte fram att om RFV-områdena hade ungefär enhetliga, etablerade verksamhetssätt, skulle det också underlätta verksamheten i hela Finland till exempel i situationer där arbetsplatsen flyttas till ett annat regionförvaltningsverks område.

En av de intervjuade lyfte också fram att varje organisation måste känna till sina egna befogenheter samt andra organisationers uppgifter och befogenheter. Dessutom lyfte en annan fram behovet av att kartlägga aktörernas stöd- och stödbehov samt -möjligheter i olika situationer.

En aktör uttryckte ett behov av att tillsammans se hur den övergripande säkerheten ser ut ur vilket perspektiv. En annan instans som intervjuades efterlyste introduktion från regionförvaltningsverket om samarbetet kring den övergripande säkerheten för nya aktörer och organisationernas nyckelpersoner. Några intressentgrupper lyfte också fram övningarnas betydelse för främjandet av den övergripande säkerheten. En aktör föreslog till exempel att man också skulle hålla kartövningar, medan en annan föreslog att man skulle införa perspektivet psykisk kriställighet som en del av praktiken.

Nästan hälften av intressentgrupperna lyfte fram olika frågor med anknytning till växelverkan med vilka den övergripande säkerheten kunde främjas. Några aktörer lyfte fram vikten av att aktörerna samlas och diskuterar. En av de intervjuade instanserna betonade till exempel att säkerhetsaktörerna känner varandra för att tröskeln för informationsutbyte ska vara låg. Man önskade ett närvaromöte för att underlätta kommunikationen, uppställandet av gemensamma mål och kommunikationen om dem. En aktör funderade på vad det regionala pratet om övergripande säkerhet är, var det produceras och om det ibland kunde finnas tal om lägesbilden utan en övning med ett visst tema.

Man önskade till exempel att kvaliteten på eTUVÉ-systemet, som används som interaktionsplattform i den regionala beredskapskommitténs verksamhet, ska utvecklas. En av de intervjuade önskade till exempel ett enklare sätt att dela information. En annan intervjuad lyfte fram att det är viktigt att förbereda sig på att agera även i situationer där vardagliga medier inte är tillgängliga på grund av kontaktproblem.

8.4.4. Möten och aktörer

I svaren om samarbetets framtid framkom en gång också sammansättningen av den grupp aktörer som deltar i samarbetet om den övergripande säkerheten. En av de intervjuade funderade på att det vore bra att fortsätta med samma grupp. Den intervjuade uttryckte dock också att kommunerna kunde delta mer synligt i arbetet. En annan instans å sin sida funderade på att det åtminstone vore viktigt att bevara nätverkets nuvarande tillstånd, men ansåg det nödvändigt att fördjupa det ytterligare, eftersom människorna till slut får det att fungera. Den intervjuade instansen ansåg det vara viktigt, att regionalt identifiera alla aktörer i denna helhet, även utanför myndighetsfältet. En annan instans som intervjuades ställde frågan om det vore möjligt att överväga en fast plats för organisationsrepresentanten i den regionala beredskapskommittén.

Det anses nödvändigt att erbjuda ett forum för diskussion. En aktör upplevde att mötena som hölls med jämna mellanrum var bra, några uppgav att de vände på fysiska sammankomster. En av de intervjuade trodde att fysiska sammankomster kunde göra det lättare att kommunicera, ställa upp gemensamma mål och kommunicera om dem, vilket för sin del också kunde undvika silofiering. Några av de intervjuade presenterade utvecklingsförslag i anslutning till mötena. En av de intervjuade föreslog att mötesfrekvensen borde övervägas. Dessutom föreslår den instans som intervjuats att man samlas i mindre grupper, till exempel med de aktörer som det är mest sannolikt att samarbetsbehov uppstår med. En annan funderade på om man i stället för att gå igenom varje organisations nyheter i anföranden skulle kunna agera så att korta, några 10-15 minuters informationsinslag hålls turvis per verksamhetsområde. Den intervjuade funderade också på om man till exempel en gång om året kunde ordna ett 1-2 dagar långt evenemang, som till exempel skulle vara ett besök hos en helhetsaktör. En helhetssäkerhetsaktör som står värd för besöket kunde mer ingående presentera sin bransch för andra säkerhetsaktörer.

Några intervjuade funderade på samarbete och möten uttryckligen efter att pandemin hade avslutats. En av de intervjuade funderade på att den regionala beredskapskommittén för jakt inte längre sammanträder för att sköta coronaviruset, vilket skulle vara en tillräckligt stabil struktur som ändå inte på fel sätt binder aktörerna, men som skulle göra det möjligt att fortsätta den gemensamma diskussionen. Den intervjuade funderar över vilka dessa sätt att träffas och bli hörda kunde vara och hur digitaliseringen kan utnyttjas i dem. Den regionala beredskapskommitténs möten hade enligt en aktör skapat en god grund som det lönar sig att fortsätta med i hela RFV i Västra och Inre Finlands område tillsammans, eftersom landskapen, även om de är olika, har ganska samma faciliteter. Några aktörer föreslog att bara coronapandemin är över borde man ordna ett omfattande möte för aktörerna där man till exempel skulle tillbringa tid tillsammans, se vad man lärde sig av krisen och vad man egentligen vill göra härnäst. Det koordinationsfält som uppstått under de två senaste åren bör utnyttjas. En av de intervjuade konstaterar att formatet för mötena i sig inte spelar någon roll, men att formatet borde etableras. Enligt den intervjuade borde någon aktör modigt ta ansvar för verksamheten och definiera följande steg och mål. Enligt den kunde RFV ha den bästa förståelsen för vart den politiska styrningen är på väg och vad målbilden kommer att vara "i något skede".

8.4.5. Om funktioner på landskapsnivå

Precis som ovan föreslog en av de intervjuade att den regionala övergripande säkerheten i framtiden ska främjas genom att utveckla modellen på landskapsnivå. Modellen vore lätt att administrera med de former som man kommer överens om på regional nivå. Den intervjuade anser att verksamheten i kommunerna och landskapen är närmare människan än RFV:s verksamhet i fem landskap.

Dessutom kommenterar några intressentgruppsaktörer i detta sammanhang de säkerhets- och beredskapsforum samt coronagrupper som finns i landskapen. Till exempel ansåg en aktör att regionala samarbetsforum är viktiga, medan några aktörer konstaterade att de arbetsgrupper som bildats under coronatiden borde

upprätthållas och föras vidare, eftersom de ger en bra grund även för fortsättningen.

9. Sammanfattning

9.1. Slutsatser av intervjuerna

Cirka hälften av de intervjuade personerna från olika organisationer var nöjda med samordningsuppgiften för arbetsgruppen för den övergripande säkerheten, de välfärdsforum som är nära anknutna till gruppen och den regionala beredskapskommittén. Coronapandemin ansågs ha betonat betydelsen av samordningsuppdraget och ökat informationsförmedlingen och samtidigt befast den regionala beredskapskommitténs uppgift i störningssituationer. Det betonades också anmärkningsvärt mycket att samordningen på regionförvaltningsverkets vägnar borde få vara tätare, till och med mer styrande än i nuläget. Det var också anmärkningsvärt att det övergripande säkerhetsarbetet önskades vara kontinuerligt och intensivt även efter att de nuvarande störningssituationerna upphört. Till samordningen kopplades också ett slags tätare engagemang för att utveckla arbetet i riktning mot en mer konkret samordning av beredskapen i den övergripande säkerhetens kontext, dock med beaktande av att varje ministerium, förvaltningsområde och aktör har sina egna styrande instanser. Samarbetet mellan förvaltningsområdena och olika branscher ansågs dock vara en mycket viktig regional verksamhet som inte på något sätt bryter mot förvaltningsområdenas egen styrning, utan tvärtom möjliggör regionalt samarbete som utvecklar och berikar verksamheten.

Samarbetet och fördelarna med att bilda nätverk lyftes fram på ett mångsidigt sätt. Samarbetet, interaktionen och förståelsen visade sig vara särskilt viktiga. För över hälften av de intervjuade var det viktigt att nätverken utvidgades ytterligare och att man bekantade sig med andra aktörer. Att nätverken utvidgades i en färdig, etablerad verksamhetsmiljö för den övergripande säkerheten gynnade organisationerna på många sätt. För det första hade man blivit bekanta med arbetsuppgifterna och hur viktigt det är för den egna organisationen i organisationer som tidigare varit få kända eller okända. För det andra hade man bekantat sig djupare med redan bekanta samarbetsparter och samarbetet visade sig i ett nytt ljus. I och med samarbetet inom den övergripande säkerheten har kännedomen om organisationerna, kunskapen om andras verksamhet, uppgifter och ledningsförhållanden förbättrats. Detta har sänkt tröskeln för eventuell kontakt och samarbete. En viktig observation var också att det uttryckligen genom verksamheten upplevdes som effektivare att bekanta sig med nya organisationer och deras uppgifter än att bekanta sig med varandra endast i samband med formella möten. En bra observation var att en mer omfattande kännedom om samarbetsparterna och om andras uppgifter visar hur olika branschernas uppgifter sammanflätas med den egna organisationens verksamhetsområde.

I utvecklingen av samarbetet konstaterades det dock fortfarande att både innehåll och kontaktformerna behöver utvecklas. De intervjuade förväntade sig ännu mer konkretisering och bättre samordning som framkommit i vissa observationer och regelbundet positivt tryck på att få beredskapsfrågorna i skick. Man vill också satsa på att intensifiera samarbetet mellan aktörerna och tillsammans behandla konkreta frågor. Som metoder för detta föreslogs bland annat möten i

små grupper, verklig beredskapsplanering som möjliggörs av närvaromöten, temaspecifik iståndsättning av ärenden och gemensamt utarbetande av en handlingsplan.

Samarbetet och informationsutbytet och den gemensamma förståelsen i anslutning till det betonades i intervjumaterialet. Det konstaterades att sammankomsterna under coronapandemin märkbart ökade helhetsuppfattningen om situationen i större utsträckning än det egna området och det egna verksamhetsområdet. Genom samarbetet fick man en uppfattning om "vad som är på gång". Andra organisationers pandemianföranden gav en bra förhandsuppfattning om vilka återverkningar situationen kan ha för den egna organisationen. Möjligheten till förutsebarhet uppskattades. Tack vare den omfattande deltagargruppen i den regionala beredskapskommittén är det möjligt att höra omfattande om störningssituationens konsekvenser på mötena. Å andra sidan har inte alla organisationer alltid lika stor nytta av den delade informationen som andra. I en sådan situation där organisationen kanske ger mötet mer än den får är det bra att beakta att en aktör kan förebygga skadliga utvecklingsförlopp med metoder som den föreslagna organisationen inte har tillgång till. Störningar överraskar alltid.

Samarbetet inom den övergripande säkerheten ansågs ha skapat en helhetsbild för aktörerna om vad den övergripande säkerheten är, vad den uppfattar och hur den förstås hos olika aktörer. Det har varit viktigt att observera olika synvinklar i aktörernas säkerhetsvärldsbild och i förståelsen av den övergripande säkerheten. Det ansågs positivt att organisationernas särdrag har identifierats och beaktats i samarbetet kring övergripande säkerhet och i dessa regionförvaltningsnätverk.

Vid bedömningen av något mer tekniska frågor konstaterades att distansmötespraxis har fungerat så bra som de över huvud taget kan ha med de nuvarande systemen. Distansmötena begränsar diskussionsmöjligheterna och därför kommer man gärna att komma överens om konkreta frågor senare på närvaromötena. Det har dock varit nödvändigt att hålla distansmöten i det rådande läget och med hjälp av dem har man kunnat delta i tillställningar i hela RFV i Västra och Inre Finlands område utan att resa. Men distansmötessättet gör det möjligt att vidta några mycket viktiga åtgärder som också kommer att uppskattas vid de närliggande mötena. För det första är det viktigt att lyssna noggrant på andra aktörer och för det andra kommer nog användbara goda idéer och tankar fram oberoende av mötessätt. Allt som allt har aktörerna kunnat presentera sin organisations uppgifter väl på mötena och man har upplevt att det är positivt att man kan förklara saken genom att tala. Frågor och svar har också ställts, dvs. distansmötet möjliggör också interaktion. De temaföreläsare som deltagit i mötena upplevdes som mycket bra på grund av den ökade allmänbildningen, skapandet av en helhetsuppfattning och de aktuella temana. Den övergripande säkerhetens möten anses vara nödvändiga sektorsövergripande diskussionsforum för säkerhet och övergripande säkerhet.

Regionförvaltningsverkets roll upplevdes som en central tväradministrativ samaktör inom den övergripande säkerheten. Verket ansågs ha rätt och möjlighet att samla aktörerna inom säkerheten, få dem att fundera över utmaningarna i anslutning till den övergripande säkerheten och verka för att uppnå målen för

den övergripande säkerheten. Enligt de intervjuade har regionförvaltningsverket kunnat producera aktörskap inom övergripande säkerhet för sina intressentgrupper trots och mitt i ett stort antal förändringsprojekt inom regionförvaltningen. Regionförvaltningsverket förväntas dock samordna samarbetet inom den övergripande säkerheten mer bestämt än i nuläget. Enligt utredningen är förväntningsvärdet att hela Finland får en nationell samarbetsmodell för den övergripande säkerheten som genomförs på ett tillräckligt enhetligt sätt och för vilken man med jämna mellanrum kommer överens om gemensamma teman som ska främjas och som har styrning. Det övergripande säkerhetsarbetet i regionen anses vara ett lyckat sätt att kombinera händelser och olika mål på regional och lokal nivå inom statens centralförvaltning under normala förhållanden och i störningssituationer. Det behövs dock en ännu effektivare samordning av aktörerna på högre och lägre nivå. Den övergripande säkerheten borde etableras som en del av det dagliga arbetet. Detta mål stöds av att verksamheten är regelbunden och kontinuerlig.

De intervjuade förväntar sig att det övergripande säkerhetsarbetet ska vara mer regelbundet än i nuläget även utan störningar, under normala förhållanden, eftersom det finns mycket att göra i beredskapen under alla tider. Under störningssituationer önskar man att man koncentrerar sig på störningssituationen utan att glömma andra samtidigt hot eller störningssituationer. Dessutom tror man att verksamheten i störningssituationer är effektivast om man under kriser samlas oftare med de aktörer till vilkas verksamhetsområde krisen hör och något mer sällan med en stor grupp aktörer. För samarbetet under kristiderna förväntas man testa kontaktsystem och komma överens om tillvägagångssätt för situationer där datakommunikationsförbindelserna inte är tillgängliga. Praktik och förutseende verksamhetsätt uppskattas. I det övergripande säkerhetsarbetet måste man inte bara se till nuet utan också långt in i framtiden.

9.2. Om framtiden

För närvarande stöder den regionala, för att inte tala om den nationella övergripande säkerhetsstrategin, inte det samarbetet inom den övergripande säkerheten. Med denna intervju ville man få klarhet i på vilket sätt det regionala gemensamma säkerhetsarbetet kunde främjas. Hälften av de intervjuade funderade över den övergripande säkerhetsstrategins betydelse via dess innehåll och producerade olika förslag för att uppnå det gemensamma målet. Enligt de intervjuades budskap torde ett gemensamt mål vara "verklig övergripande säkerhet", med vilket avses ordnande av tänkande på högre nivå och verksamheten på gräsrotsnivå, fördelning av arbetet och förankring av det övergripande säkerhetsarbetet. Ungefär hälften av de intervjuade var av den åsikten att den regionala övergripande säkerhetsstrategin eller bristen på den inte har någon större betydelse för uppnåendet av målen. Det är viktigare att på ett tillräckligt gemensamt sätt nationellt och regionalt komma överens om åtgärder för att främja den övergripande säkerheten.

Det ansågs viktigt för utformningen av en eventuell regional övergripande säkerhetsstrategi att den stöds av en övergripande säkerhetsstrategi på nationell nivå och att dess plats är tydlig som en del av andra strategier (t.ex. Säkerhetsstrategin för samhället). Den regionala strategin borde ha en nationell dimension

och regionala särdrag framkom främst när man behandlade skillnaderna mellan landskapen. Då funktionalitet, målinriktning och konkretisering riktas mot den regionala strategin vore resultatet kanske vara mer en handlingsplan än en strategi. Särskilt eftersom strategierna i allmänhet upplevdes vara vaga och högflygande. Man ansåg dock att arbetet med den övergripande säkerheten behövde en plan som innehöll konkreta fakta och som deltagarinstanserna kunde förbinda sig till genom att känna att arbetet är till nytta för den egna branschen och regionen.

Som innehåll i handlingsplanen föreslogs konkret bland annat beredskap och främjande av den, identifiering av roller, ansvar och gränssnitt mellan uppgifter och utredning av resurser för att säkerställa konkreta resultat. Av planeringen och verksamheten förväntas dessutom nära samarbete mellan aktörerna, stark växelverkan, planmässighet och övning. Det ansågs också viktigt att granska trenderna på en mer abstrakt nivå, att förutse och blicka framåt.

Det väsentliga är att det verkligen finns en aktör som håller kontakt mellan den nationella och den lokala nivån i frågor som gäller den övergripande säkerheten. Det skulle också vara mycket viktigt att intensifiera arbetet så att det åtföljs av utvärdering och uppföljning. Regionförvaltningsverket föreslås få en roll där det regelbundet varje år kan ställa vissa standardiserade, väsentliga säkerhets- och beredskapsrelaterade frågor till aktörerna i området och på så sätt skapa en uppfattning om den övergripande säkerhetssituationen i området. Detta arbete skulle samtidigt uppmuntra och påminna aktörerna om att vissa överenskomna uppgifter är viktiga och regelbundna.

Av materialet framkom på många ställen också behovet av att tidvis ordna grundläggande diskussionstillfällen om vad övergripande säkerhet innebär ur olika synvinklar och för olika aktörer. Det antas att sådana här evenemang fördjupar den övergripande säkerheten för dem som redan arbetar och fungerar som introduktionstillfällen för nya aktörer som kommer med i arbetet. Verksamheten inom den övergripande säkerheten ska vara tillräckligt intensiv och den ska ha en gemensamt godkänd röd tråd. Aktörerna måste känna att de förbinder sig till arbetet på ett lämpligt sätt så att arbetets betydelse och mål är klara och fokus på varje ärende eller störningssituation lätt fördelas mellan aktörerna. Det intensifierade samarbetet inom den övergripande säkerheten till följd av coronapandemin och det förändrade säkerhetsläget våren 2022 och regionförvaltningsverkets tätare samordningsuppgift väntas fortsätta och utvecklas.

10. Källor

Regionförvaltningsverken. (2021). Regionförvaltningsverken. Hämtad 25.1.2021 på adressen <https://avi.fi/aluehallintovirastot>.

Regionförvaltningsverken. (2021b). Planering och uppföljning. Hämtad 14.5.2021 på adressen <https://avi.fi/tietoa-meista/aluehallintovirastot/suunnittelu-ja-seuranta>.

Riksdagen. (2021). Ibruktagande av beredskapslagen under coronatiden. Hämtad 10.12.2021 på adressen https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/valmiuslain-kayttoonottaminen-koronavirustilanteessa.aspx

RP 15/2013 rd. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till

lagar om ändring av polisförvaltningslagen och av vissa lagar som har samband med den.

Jalava, J., Reso, H., Norri-Sederholm, T., Lahtinen, H. & Puustinen A. (2017) Kolmas sektori viranomaisten turvallisuustoiminnan tukena. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 76/2017. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-483-2>

Lag om regionförvaltningsverken. 20.11.2009/896. Hämtad 06.11.2020 på adressen https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/valmiuslain-kayttoonottaminen-koronavirustilanteessa.aspx

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. (2021). Forumet för gårdstillsyn och tillstånd för Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland 20.04.2021: mötesmeddelande Hämtad 15.9.2021 på adressen <https://avi.fi/tiedote/-/tiedote/69907380>

Migrationsverket. (2022). Rysslands anfall mot Ukraina. Hämtad 18.5.2022 på adressen <https://migri.fi/ukraina>

Räddningslagen. (379/2011). Hämtad 5.8.2021 på adressen <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110379>

Puusa, A. (2020). Näkökulmia laadullisen aineiston analysointiin. I Puusa, A. & Juuti, P. (red.) Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät (s. 145–156). Gaudeamus.

Raisio, H., Puustinen, A., Hyytiäinen, M. & Wiikinkoski, T. (2017). Kansan pulssilla: Tarkastelussa deliberatiiviset turvallisuuskahvilat. Vasa universitet.

Raisio, H. & Virta, S. (2016). Kansalaisraati turvallisuudesta: Turvallisuuden kontingenssit ja deliberaation mahdollisuudet. *Hallinnon Tutkimus*, 35 (3), 218–231.

Saarimäki, M. (2021). Aluehallintovirasto kokonaisturvallisuustoimijana: Implementaatioteoreettinen näkökulma Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kokonaisturvallisuustoimijuuteen [pro gradu-avhandling, Vasa universitet.]. <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021082544244>

Inrikesministeriet. (2013). Sanoista tekoihin: Sisäisen turvallisuuden ohjelman vuosiraportti 2013. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-491-876-3>

Inrikesministeriet. (2012). Programmet för den inre säkerheten <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-491-761-2>

Inrikesministeriet. (2012a). Brev: Regionförvaltningsverkens beredskapskommittéer.

Inrikesministeriet. (2011). Arjen turvaa yhteistyöllä: Ehdotus alueellisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön toimintamalliksi. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-491-677-6>

Inrikesministeriet. (2011a). Beslut: Beredningen av programmet för den inre säkerheten 2011–2015.

Inrikesministeriet. (2010). Regionförvaltningsverkens samarbetsgrupper för den inre säkerheten.

Inrikesministeriet. (2009). Genomförande av programmet för den inre säkerheten: Mellanrapport 1/2009. Hämtad 17.6.2021 på adressen <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160851/152009.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Inrikesministeriet. (2007). Uppföljningsrapporten om programmet för den inre säkerheten 2004–2007 är klar. Hämtad 17.6.2021 på adressen <https://intermin.fi/-/uppfoljningsrapporten-om-programmet-for-den-inre-sakerheten-2004-2007-ar-klar>

Inrikesministeriet. (2021). En flykting flyr från förföljelse i sitt hemland. Hämtad 23.11.2021 på adressen <https://intermin.fi/maahanmuutto/turvapaikanhakijat-ja-pakolaiset>

Inrikesministeriet. (2021a). Nationell riskbedömning. Hämtad 10.12.2021 på adressen <https://intermin.fi/pelastustoimi/varautuminen/kansallinen-riskiarvio>

Inrikesministeriet. (2019). Nationell riskbedömning 2018. Hämtad 19.5.2021 på adressen <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-245-6>

Inrikesministeriet. (2019a). Nationellt åtgärdsprogram för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism 2019-2023: Principbeslut 19.12.2019. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-311-8>

Inrikesministeriet. (2019b). Maailman turvallisinta maata tekemässä: Sisäisen turvallisuuden strategian toimeenpanoraportti 31.5.2019. Inrikesministeriets publikationer 2019:27. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-268-5>

Inrikesministeriet. (2017). Hyvä elämä – turvallinen arki: Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden strategiasta. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-138-1>

Inrikesministeriet. (2016). Suomen kansallinen riskiarvio 2015.

<http://urn.fi/URN:ISBN978-952-324-059-9>

Inrikesministeriet. (2016a). Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta. Inrikesministeriets publikation 8/2016. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-085-8>

Social- och hälsovårdsministeriet. (2020). Styrningsbrev: Alueelliset tartuntatautien torjunnan toimenpiteet ja palvelujärjestelmän varautuminen – kiihtymisvaiheen ennakointi.

Social- och hälsovårdsministeriet. (2017). Genomförandeplan för Istanbulkonventionen 2018–2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3970-7>

Muntlig delgivning, 19.10.2021, Marja-Riitta Vest.

Muntlig delgivning, 13.12.2021, Marja-Riitta Vest.

Muntlig delgivning, 10.12.2021, Tarja Wiikinkoski.

Tempo Economics. (2015). Sisäisen turvallisuuden ohjelman ja siihen liittyvän poikkihallinnollisen toimintatavan vaikuttavuusarviointi.

Tourula, T. (2013). Liikennejärjestelmä myrskyn kourissa: AVI-myrskyseminaari. Hämtad 05.10.2021 på adressen <https://docplayer.fi/64379914-Liikennejarjestelma-myrskyn-kourissa-avi-myrskyseminaari-tapio-tourula-valmiuspaal-likko-liikenteen-turvallisuusvirasto.html>

Säkerhetskommittén. (2021). Den övergripande säkerheten. Hämtad 12.5.2021 på adressen <https://turvallisuuskomitea.fi/kokonaisturvallisuus/>

Arbets- och näringsministeriet. (2021). Regionförvaltningsverkens och närings-, trafik- och miljöcentralernas strategi 2020–2023: En hållbar framtid för människornas och regionernas bästa Hämtad 22.6.2021 på adressen https://tem.fi/documents/1410877/0/AVI-ELY-Strategia_2020-2023_FI_uusi+%28%29.pdf/f28231ef-831a-3264-5f9b-b2e734541f8b/AVI-ELY-Strategia_2020-2023_FI_uusi+%28%29.pdf?t=1613991853902

Arbets- och näringsministeriet. (2021a). Bilaga: Regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas strategi 2020-2023 - konsekvensbedömning. Hämtad 22.6.2021 på adressen https://tem.fi/documents/1410877/20584481/Liite_Vaikutusten_arviointi.pdf/dd13db9d-11f9-bb5d-3fed-a7ddc1cc64ab/Liite_Vaikutusten_arviointi.pdf

Vasa universitet. (30.6.2016) Seinäjoki säkerhetscafé. Hämtad 17.5.2021 på adressen https://www.univaasa.fi/fi/sites/turvallisuuskahvila/seinajoen_turvallisuuskahvila/

Vasa universitet. (2016a). SEINÄJOEN TURVALLISUUSKAHVILA 31.5.2016: YHTEENVETO. Hämtad 17.5.2021 på adressen https://www.univaasa.fi/fi/sites/turvallisuuskahvila/seinajoen_turvallisuuskahvila/seinajoen_turvallisuuskahvilan_yhteenvedo.pdf

Beredskapslagen. 29.12.2011/1552. Hämtad 14.6.2021 på adressen <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20111552#O1L3P12>

Statsrådet. (2021). Statsrådets redogörelse om den inre säkerheten. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-769-0>

Statsrådet. (2021a). Försvarsredogörelse. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-820-8>

Statsrådet. (2020). Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-876-2>

Statsrådet. (2019). Statsminister Sanna Marins regeringsprogram 10.12.2019: Ett inkluderande och kunnigt Finland – ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle Statsrådets publikationer 2019:31. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-808-3>

Statsrådet. (2017). Säkerhetsstrategi för samhället. Statsrådets principbeslut. Hämtad 06.11.2020 på adressen https://turvallisuuskomitea.fi/wp-content/uploads/2018/02/YTS_2017_suomi.pdf

Statsrådet. (2017a). Statsrådets försvarsredogörelse. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-370-5>

Statsrådet. (2012). Statsrådets principbeslut om den övergripande säkerheten. Hämtad 06.11.2020 på adressen https://www.defmin.fi/files/3023/Periaatepaatos_kokonaisturvallisuudesta_2012_fi.pdf

Statsrådet. (2012a). Finlands säkerhets- och försvarspolitik 2012: Statsrådets redogörelse. Statsrådets kanslis publikationsserie 5/2012. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-5896-99-2>

Statsrådet. (2010). Beredskap och övergripande säkerhet, kommittébetänkande. Statsrådets kanslis publikationsserie 21/2010. Hämtad 06.11.2020 på adressen https://vm.fi/documents/10616/622962/J2110_Varautuminen+ja+kokonaisturvallisuus.pdf/da689ade-30ad-4c1e-8221-90ecd62c4cad/J2110_Varautuminen+ja+kokonaisturvallisuus.pdf?version=1.0&t=1422453003000

Finansministeriet. (2021). Resultatavtalet mellan regionförvaltningsverken och de styrande ministerierna för 2021 samt de preliminära målen för 2022–2024. Hämtad 01.6.2021 på adressen https://vm.fi/documents/10623/55624205/AVI_tulossopimus_2021.pdf/1e6feacd-bf9f-4b81-99b8-852ec30c0fdc/AVI_tulossopimus_2021.pdf?t=1612334384512

Finansministeriet. (2021a). Slutrapport om landskaps- och vårdreformen. Hämtad 20.5.2021 på adressen <https://vm.fi/maakunta-ja-sote-uudistuksen-loppuraportti>

Finansministeriet. (2021b). Bakgrund och mål för landskaps- och vårdreformen. Hämtad 20.5.2021 på adressen <https://vm.fi/maakunta-ja-sote-uudistuksen-tausta-ja-tavoitteet>

Finansministeriet. (2016). Resultatavtalet mellan finansministeriet och Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland för 2016: samt de preliminära målen för 2017–2019.

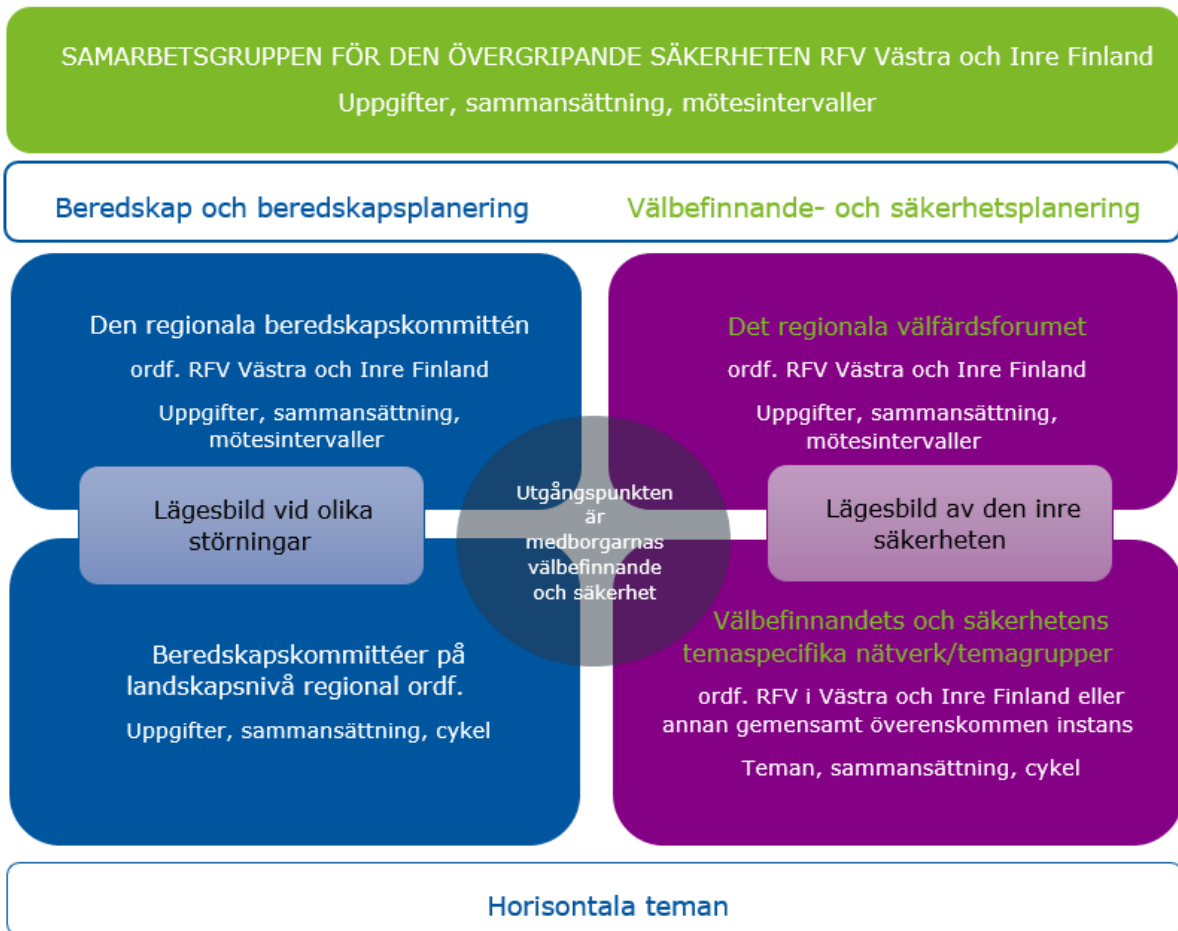
Bilagor[Error! Not a valid link.](#)**Bilaga 1 dokumentmaterial från RFV i Västra och Inre Finland**

Hänvisning	Namn på RFV i Västra och Inre Finlands dokument
2010	Tillsättande av RFV i Västra och Inre Finlands arbetsgrupp för missbruk och välbefinnande 9.6.2010
2011	Förslag till ändring av namnet på RFV i Västra och Inre Finlands arbetsgrupp för alkohol, droger och välbefinnande och om nya medlemmar 15.3.2011
2012	Brev om inrättande av övergripande säkerhet 24.1.2012
2012a	E-post 10.2.2012
2012b	Brev om tillsättande av temagrupper 27.2.2012
2012c	Dagordning för kompetensnätverket för forskning och utbildning 9.3.2012
2012d	E-post 13.6.2012
2012e	Följebrevet Blå boken, 16.8.2012
2012f	Strategi för den övergripande säkerheten för Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland 2012-2015, 30.8.2012
2012g	Promemoria från säkerhetsseminariet 24-25.9.2012
2012h	Begäran om åtgärder för säkerhetsplanering till kommunerna 5.12.2012
2012i	Åtgärdsportfölj 10.12.2012
2012j	Brev från Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland om verkställandet av strategin för övergripande säkerhet 14.12.2012.
2012k	Mötesmaterial för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 2012
2013	RFV i Västra och Inre Finlands dokument om övergripande säkerhet 2013-2015
2013a	Projektplan för Kod för omsorg, 5.4.2013
2013b	Planeringspromemoria för välfärds- och säkerhetskonferensen 13.5.2013
2013c	Åtgärdsportfölj - utfall 15.8.2013
2013d	E-post, 10.12.2013
2013e	Aktuell översikt av den övergripande säkerheten 13.12.2013
2014	Get a life-mötespromemoria 15.1.2014
2014a	Promemoria från samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 18.3.2014

Hänvisning	Namn på RFV i Västra och Inre Finlands dokument
2014b	Aktuell översikt av den övergripande säkerheten 27.09.2014
2014c	Uppföljning av strategin för övergripande säkerhet vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland: Statistisk översikt över välfärd och säkerhet, 15.10.2014
2014d	Promemoria från samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 12.11.2014
2014e	Pirkka14-beredskapsövningsdokument
2015	Brev om inrättande av övergripande säkerhet 15.5.2015: Organisatorisk förnyelse av samarbetet inom den övergripande säkerheten och uppdatering av samarbetsorganens uppgifter för mandatperioden 1.9.2015-31.12.2017, 15.5.2015
2015a	Manuskript till KESKI15-DVD 17.8.2015
2015b	Mötet för samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten 16.9.2015
2015c	Temagrupper och utvecklingsnätverk för mandatperioden 2015-2017, 10.12.2015
2015d	Roadshowen för Kod för omsorg
2016	Beredskap och beredskapsplanering inom statens regionalförvaltning, 19.1.2016
2016a	Utvecklingsnätverkens och temagruppernas arbete våren 2016, 22.1.2016
2016b	Förslag till beredning av det nationella programmet för brottsförebyggande 13.2.2016
2016c	Omfattande invandring och integration som en del av samarbetet kring övergripande säkerhet -ppt 16.2.2016
2016d	Möteskallelse för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 18.2.2016
2016e	Promemoria från det regionala välfärdsforumet 18.2.2016
2016f	Förnyelse av räddningsväsendets strategi – utlåtande 27.4.2016
2016g	Det regionala välfärdsnätverkets mötespromemoria, 4.5.2016
2016h	Observationsiakttagelser – ppt-presentation
2017	Möten för samarbetsgruppen för den övergripande säkerheten 2017
2017a	Promemoria från samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 29.3.2017
2017b	Möteskallelse för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 29.3.2017

Hänvisning	Namn på RFV i Västra och Inre Finlands dokument
2017c	Beredskapsövningar ppt-presentation 29.3.2017
2017d	Promemoria från samarbetsgruppen för övergripande säkerhet, 7.6.2017
2017e	Promemorior om briefar om omfattande inresa och integration, t.ex. 14.12.2017
2018	Möteskallelse för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 22.3.2018
2018a	Promemoria från samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 07.6.2018
2018b	Möteskallelse för samarbetsgruppen för övergripande säkerhet 25.10.2018
2018c	Promemoria om briefen omfattande inresa i landet, 13.12.2018.
2019	Brev om regional beredskapsövning 2019, 22.2.2019.
2019a	Inbjudan till introduktionskväll och samarbetskväll 23.10.2019
2020	Beredskapsövning 2020 Tiimeri
2020a	Beslut om granskning av PETE-arbetsgruppens sammansättning och uppgifter, 21.2.2020
2020b	Den regionala beredskapskommitténs mötespromemoria 26.3.2020
2020c	Den regionala beredskapskommitténs meddelande, 2.4.2020
2020d	Den regionala beredskapskommitténs meddelande, 9.4.2020
2020e	Den regionala beredskapskommitténs meddelande, 17.4.2020
2020f	Den regionala beredskapskommitténs mötespromemoria 07.5.2020
2020g	Den regionala beredskapskommitténs promemoria 11.6.2020
2020h	Den regionala beredskapskommitténs mötespromemoria 24.9.2020
2020i	Den regionala beredskapskommitténs mötespromemoria 09.10.2020
2020j	Den regionala beredskapskommitténs mötespromemoria 23.10.2020
2020k	Den regionala beredskapskommitténs mötespromemoria 18.12.2020
2021	Rapport om verksamheten i RFV i Västra och Inre Finlands säkerhetsnätverk 2020, 27.1.2021
2021a	Brev om regional beredskapsövning 2021, 29.3.2021
2021b	E-post, 2.9.2021
2021c	Välfärdsforumet som en del av samarbetet kring den övergripande säkerheten - ppt-presentation

Bilaga 2 Samarbete inom övergripande säkerhet

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland

Vasa

2022